

Милосердя
врятує
світ

ДОБРА СПРАВА

НИСАН 5784

№ 211

КВІТЕНЬ 2024

American Jewish
Joint Distribution
Committee

ГАЗЕТА БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

ОДЕСА

Видається за підтримки "Джойнт" JDC

International Fellowship
of Christians and Jews

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ІЗРАЇЛЮ

14 травня 1948 р. (5 іяра 5708 р.), приблизно за 8 годин до завершення британського мандату в Палестині, було підписано Декларацію незалежності Ізраїлю, і Давид Бен Гуріон (згодом перший прем'єр-міністр Ізраїлю) оголосив про створення Держави Ізраїль. Це оголошення було зроблено внаслідок рішення Генеральної Асамблеї ООН, резолюції 181 від 29 листопада 1947 року.

День незалежності Ізраїлю (Йом ха Ацмаут) — це єдиний офіційний неробочий день в Ізраїлі, коли працює міський транспорт, а населення, яке дотримується єврейських релігійних традицій, може їздити в автомобілях і запалювати вогонь, тому свято відзначається масовим виїздом на пікніки.

Дню Незалежності передують Йом Ха Зікарон — День поминання полеглих солдатів Ізраїлю і жертв терору.

Свято починається із заходом сонця під кінець 4 іяра. На горі Герцля в Єрусалимі (де розташована могила Т. Герцля, а також могили В. Жаботинського, президентів і голів урядів Ізраїлю) запалюють 12 смолоскипів, що символізують 12 колін Ізраїлевих. Церемонія завершується гарматним салютом (кількість залпів відповідає числу років незалежності) і феєрверком.

У процесі церемонії ізраїльський прапор піднімається на вершину флагштока, тим самим починаючи офіційне святкування Дня незалежності. Церемонія включає художню частину і шоу, в якому прапороносці ЦАХАЛу створюють прапори складні фігури на площі.

Перші два десятиліття після створення держави в День Незалежності проводили військовий парад із демонстрацією зброї. Надалі цю практику припинили, але залишилися повітряний і морський паради, в яких беруть участь літаки ізраїльських

військово-повітряних сил, а також кораблі та катери військово-морського флоту.

У день свята на урочистому прийомі в президентському палаці приносять привітання президенту держави глави іноземних представництв. Президент влаштовує також особливий прийом для воїнів Армії оборони Ізраїлю, які відзначилися під час виконання свого бойового обов'язку, а також громадян,

які зробили особливий внесок у різні сфери життя країни. Проводиться трансльований по телебаченню фінальний етап щорічного Міжнародного конкурсу знавців Тори для старших школярів, у якому беруть участь як ізраїльтяни, так і переможці відбіркових конкурсів з інших країн.

Проводяться також спортивні змагання, вистави, урочисті ходи і танцювальні виступи, художні виставки та фестиваль єврейської пісні; тисячі ізраїльтян виїжджають на природу, в національні парки.

Святкування закінчується врученням Премії Ізраїлю, якою щорічно нагороджуються окремі особи або організації, які досягли видатних успіхів у різних галузях науки і мистецтва.

День незалежності є відносно новим святом, тому святкові звичаї все ще перебувають у стадії формування.

Більша частина звичаїв бере початок зі святкування першого десятиліття від Дня

незалежності 1958 року, як-от розважальні шоу в центрах міст і феєрверки.

Ізраїльські прапори розвішують по всій країні за кілька днів до свята. Прапори розвішують у державних і приватних установах. Громадяни розвішують прапори на будинках і машинах, їх одяг — переважно синього і білого кольорів. Муніципалітети прикрашають вулиці прапорами, синьо-білими прапорцями та різнокольоровими лампочками.

Після початку свята по всій країні починаються розважальні вистави та феєрверки. Натовпи людей наповнюють вулиці. Є звичай розпилення пінних аерозолів (так званий "сніг"), аерозолів, що пускають липкі струмені та "бити" один одного надутим "молотком".

Багато військових баз відкриті для відвідування, де жителі країни можуть ознайомитися з армійською зброєю — легкою вогнепальною зброєю, гелікоптерами та літаками (включно з бойовими), ракетними катерами, танками, бойовими броньованими машинами та багато чим іншим. Крім відкритих армійських баз, ЦАХАЛ відкриває в місцях стоянок машин виставки, на яких експонуються зброя і різні бойові засоби.

Багато жителів Ізраїлю виїжджають на пікніки і готують шашлики.

Телеканали транслюють святкові програми та багато ізраїльських фільмів. Такі фільми як "Піднесеність", "Хальфон "не відповідає" та "Ансамбль" стали вже класикою перегляду в День незалежності.

У Нью-Йорку проводиться щорічний святковий парад на підтримку Держави Ізраїль — Салют, Ізраїль!

У синагогах релігійних сіоністів виголошують святкові молитви, як-от молитва "Галель", молитва за благополуччя держави Ізраїль.

ЛАГ БА-ОМЕР

Пішовши з Єгипту, євреї попрямували до гори Синай, де їм мав відкритися Всевишній і дарувати Тору. П'ятдесят днів минуло між Виходом з Єгипту і Даруванням Тори. Весь народ рахував, скільки днів уже минуло, і наскільки вони наблизилися до гори Синай. Відтоді прийнято рахувати дні між святами Песах і Шавуот.

Лag — це івритські літери "ламед" і "гімель", що позначають цифри "33". Традиція свята сягає часів існування Єрусалимського Храму.

Слово "омер" на івриті означає сніг, а також міра зерна для однієї людини на день. На другий день Песаха приносили до Храму сніг ячменю нового врожаю.

Це був перший омер. Починали відлік "днів омера": всього 49 днів від Виходу з Єгипту — до отримання Тори. На п'ятдесятий

день у Храм приносили другий омер — сніп пшениці нового врожаю.

Багато століть тому в Країні Ізраїлю жив великий мудрець рабі Аківа. Він був одним із найбільших знавців Усної Тори, яка пояснює зміст Письмової Тори.

У нього було 24000 учнів. Одного разу вибухнула страшна епідемія, і всі його учні померли. Народ гірко оплакував загибель

учнів, і відтоді склався звичай уникати веселощів у ці дні.

Рабі Аківа був палким прихильником Шимона Бар-Кохби та його повстання проти Риму. Він навіть оголосив Бар-Кохбу Машіахом, який звільнить євреїв від римського панування.

Лag ба-Омер — це також річниця смерті тана рабина Шимона бар Йохая (Рашбі), святого мудреця Тори, який написав книгу Зохар, головну книгу Каббали, тієї частини Усної Тори, що опікується найбільш піднесеними питаннями світобудови.

Ніч, з якої починається Лag ба-Омер, — ніч багать. Головне багаття запалюють на даху будівлі, збудованої над могилою рабі Шимона бар Йохая в місцевості Мейрон, у Верхній Галілеї. Цей день відомий і як "свято учнів". У сучасному Ізраїлі 18 іяра — День студента.

Свята
в Україні

2
стор.

Грина Мармер
"Авантюра комісара
Й. Кернеса: вижити
за будь-яку ціну"

3
стор.

Діє
"Гаряча
лінія"

4
стор.

Уточнення
до квартальних
виплат
клієнтам

4
стор.

Марк
Штейнберг
"Єврейський
щит СРСР"

5
стор.

Олександр Галяс
"Мальвіна
Швідлер —
"народна" одеситка"

6
стор.

Одеса
у старих
фотографіях

7
стор.

Олександр та Лев
Шаргородські
"Маран
з Ленінграду"

8
стор.

Віра
Шаховцева
"Люди
"Золотого віку"

9
стор.

Михайло
Гаузнер
"Неординарні
особистості"

10
стор.

Країна
Поетія

11
стор.

Посмішка

12
стор.

Служба "Мокед-Лакашіш" — 737-40-21; Служба "Харчування" — 737-40-11;
Програма "Медицина" — 737-40-27; Культурний центр — 737-40-13;
Служба волонтерів — 737-40-24; Волонтерська вітальня — 737-40-32;
Денний центр — 737-40-30

Новини світу, України, Одеси

Російська ракета вкотре порушила повітряний простір Польщі. Викликаний у МЗС Польщі посол РФ туди не з'явився, і дипломатичну ноту було направлено в РФ в інший спосіб, а посол виїхав із країни.

Росіяни утримують на окупованих територіях і в РФ понад 10 тисяч мирних українців. 5600 осіб постраждали від тортур і нелюдського поводження, Генпрокуратурою України відкрито за цими злочинами кримінальні справи.

Путін визнав, що кровопролитний теракт у "Крокус-Сіті" здійснили радикальні ісламісти.

Японія готується до можливого нападу Китаю на Тайвань — буде укріплення і складає плани евакуації.

Папа Римський Франциск закликав Україну і РФ до "тотального обміну полоненими" за принципом "всіх на всіх".

Спецслужби Франції пропонують скасувати відкриття Олімпіади в Парижі через загрозу терористичних актів на тлі теракту в Підмосков'ї.

Росія блокує в Радбезі ООН санкції проти КНДР в обмін на зброю для війни в Україні.

США і західні країни вивчають можливість переведення Контактної групи з оборони України, відомої як формат "Рамштайн", під егіду НАТО. Це хочуть зробити в разі перемоги на президентських виборах у США Дональда Трампа.

Китай надає РФ супутникові знімки для ударів по Україні. МЗС Китаю заперечує співпрацю і допомогу Росії у війні проти України.

Літаки шведських ВПС перехопили біля свого кордону російський розвідувальний Іл-20.

Європейські країни підписали угоду про спільний захист Північного моря від впливу РФ.

США дозволили Норвегії передати Україні 22 винищувачі F-16. Сумарно, від Норвегії, Данії та Нідерландів Україна може отримати 65 таких літаків.

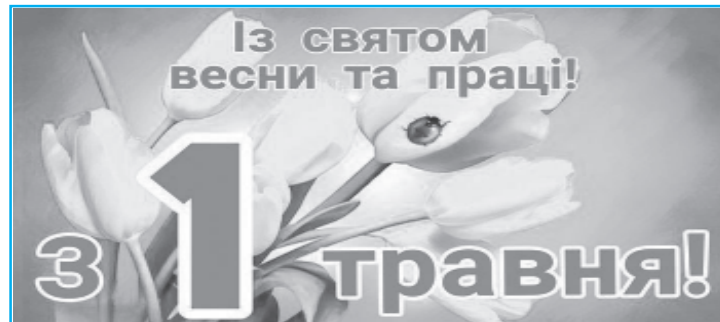
Росії вдалося знищити Трипільську ТЕС, тому що в Україні повністю закінчилися ракети для її захисту на тлі відсутності потрібної допомоги від союзників.

ДЕНЬ ВЕСНИ ТА ПРАЦІ

1 Травня більшість країн світу відзначають міжнародне свято — День праці (Свято Весни та Праці).

У липні 1889 року Паризький конгрес II Інтернаціоналу в пам'ять про чиказьких робітників, які організували страйк 1 травня 1886 року. Вони вимагали 8-годинного робочого дня і прийняли рішення про проведення щорічних демонстрацій 1 травня.

Вперше День міжнародної солідарності працівників відзначили

в 1890 році в Іспанії, Італії, США, Франції, Швеції та деяких інших країнах. Довгий час Першотравень був символом

революції, мав «політичне забарвлення» і відзначався в основному демонстраціями.

В останні десятиліття 1 Травня — не політичне, а яскраве радісне весняне свято.

У цей день зазвичай влаштовують народні гуляння, але в 2024 році, коли йде війна, цього не станеться.

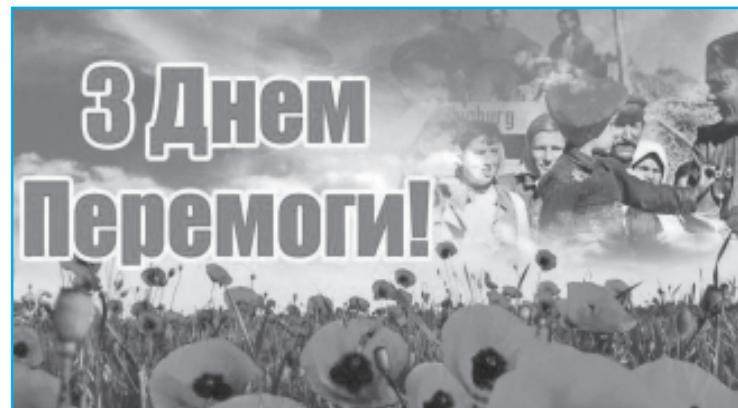
Треба жити вірою в те, що в майбутньому 1 Травня дійсно буде святом Весни і Праці.

До 79-ї річниці Великої Перемоги

У День Перемоги ми вшануємо пам'ять захисників свободи і незалежності народів світу, які боролися і працювали з вірою в Перемогу. Ми з боєм згадуємо тих, хто загинув мужньою смертю в боях за рідну землю.

День Перемоги — свято для всього єврейського народу, що знаменує його порятунок від знищення.

Ми пам'ятаємо розстріляних, спалених, померлих в газових

камерах, — тих, хто став жертвою нацистів тільки за те, що вони були євреями.

Пам'ятаємо тих, хто вижив у гетто та нацистських концтаборах. Ми пам'ятаємо тих, хто ризикував своїм життям, щоб врятувати євреїв.

Ми пам'ятаємо тих, хто своєю працею в тилу наблизив Перемогу. Ми пам'ятаємо тих, хто після війни підняв країну з руїн.

ДЕНЬ КАТАСТРОФИ І ГЕРОЇЗМУ

День Катастрофи і героїзму європейського єврейства був встановлений в пам'ять про 6 мільйонів євреїв, винищених нацистами під час Другої світової війни. Символом єврейського Опору стало повстання у Варшавському гетто.

19 квітня 1943 року німецькі частини почали руйнування гетто і винищення його жителів.

Протягом 5 тижнів захисники гетто чинили опір переважаючим силам ворога. 16 травня

1943 року ліквідація Варшавського гетто закінчилася.

День катастрофи і героїзму відзначається цього року 5 Травня.

У цей день в Ізраїлі звучить траурна сирена, транспорт зупиняється на дві хвилини, а люди завмирають в скорботній тиші, в будинках запалюють поминальні свічки.

Мужнім і знатним людям, які рятували євреїв під час Катастрофи, ризикуючи своїм життям, було присвоєно звання Праведник народів світу.

Д Е Н Ї М А Т І Ї Р І

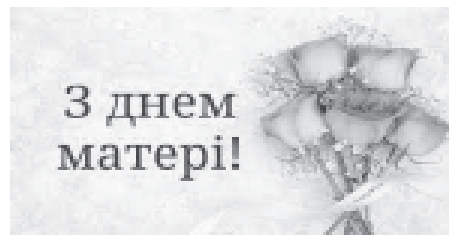
Відповідно до Указу президента України No 489/99 День матері відзначається у другу неділю травня. У 2024 році цей День відзначають 12 травня. Історія свята наступна. У 1908 році молода американка Анна Джервіс з Філадельфії (США) виступила з ініціативою вшанувати матерів. Її старання увінчалися успіхом — вперше відзначили День матері в 1910 році в штаті Вірджинія. День матері — одне з найбільш

зворушливих свят, адже кожен з нас з дитинства і до останніх своїх днів несе в своїй душі єдиний і неповторний образ — образ своєї мами, яка в себе зрозуміє, пробачить, завжди пошкодує і буде безкорисливо

любити незважаючи ні на що. Щастя і красу материнства в усі віки оспівували кращі художники і поети. І не випадково від того, наскільки шанована жінка, яка виховує дітей в державі, може

визначити ступінь культури і благополуччя суспільства. У різних країнах національний День матері традиційно відзначається в різні дати. У цей день ми від щирого серця вітаємо дорогих мам зі святом.

Нехай ваші турботи, терпіння, любов і відданість знайдуть відгук зі світлом і добротою в душах дітей. Ваше материнське серце для нас безцінне.

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БЕЗ ТЮТЮНУ

Щороку 31 травня Всесвітня організація охорони здоров'я відзначають Всесвітній день без тютюну.

Цей день присвячений негативним наслідкам впливу тютюну на здоров'я людини, а саме: тютюнопаління є основною причиною раку легень. За 10 років після відмови від куріння ризик розвитку раку легень знижується приблизно вдвічі. При хронічному обструктивному захворюванні легень (ХОЗЛ) — накопичення гнійного слизу в легенях викликає болісний кашель. Тютюн також загострює астму, що обмежує активність і сприяє інвалідності.

Немовлята, які внутрішньо-утробно піддаються впливу

токсинів тютюнового диму в результаті куріння матері або контакту з пасивним тютюновим димом, часто відчувають уповільнення росту легень і функціонального розвитку. За оцінками, 165 000 дітей у віці до 5 років помирають від інфекцій нижніх дихальних

шляхів, викликаних пасивним курінням. Ті, хто доживає до

дорослого віку, продовжують відчувати вплив пасивного куріння на своє здоров'я. Хімічні компоненти тютюнового диму можуть викликати приховану туберкульозну інфекцію, яка присутня приблизно у кожній четвертій людині. Активний

туберкульоз, ускладнений несприятливим впливом тютюнопаління на легені, значно підвищує ризик смерті від дихальної недостатності. Тютюновий дим є вкрай небезпечною формою забруднення повітря: він містить понад 7000 хімічних речовин, з яких 69 входять до числа відомих канцерогенів.

Яким би непомітним не був тютюновий дим, він може затримуватися в повітрі майже на п'ять годин, піддаючи присутніх ризику розвитку раку легень, хронічних респіраторних захворювань і зниження функції легень.

АВАНТЮРА КОМІСАРА ЙОСИПА КЕРНЕСА: ВИЖИТИ ЗА БУДЬ-ЯКУ ЦІНУ

Насамперед інтригує знайоме, хоча й досить рідкісне прізвище, чи не так? Крім мера Харкова Геннадія Адольфовича Кернеса, більше й згадати, здається, нікого. Проте жодних доказів, що ці два Кернеси (харківський та елісаветградський) – родичі, відшукати поки що не вдалося.

Інформацію та відомості про Йосипа Кернеса містять книги та розвідки з промовистими назвами, які й використані при підготовці статті: «Предатели и палачи (1941-1945)», «Иуды в погонах. Они изменили присяге» (автор обох – Олег Смыслов), «Лабиринт Люцифера» (автор Валерій Рязанцев), «Невеликий комбинатор» (автор Ігор Петров), «Оппозиционер» из ГлавПура» (автор Андрій Почтарев).

І, звісно ж, Йосип Кернес заслуговує, передусім, на те, щоб стати одним із персонажів книги «100 великих авантюристів». Історія життя цієї людини настільки неймовірна, що здається вигаданою, навіть фантастичною.

Якщо зовсім стисло, то виглядає вона так. Як свідчить запис у метричній книзі Головної синагоги Єлисаветграда на 1910 рік, знайдений краєзнавцем Костянтином Шляховим, народився Йосип Кернес 22 листопада 1910 року в родині помічника присяжного повіреного (адвоката) Якова Ісааковича Кернеса та його дружини Марії Хаїмівни. Ще у шкільні роки Йосип виявляв неабиякі здібності до навчання. Судячи з усього, як свідчать усі, хто мав з ним справу, був інтелектуально обдарованою особистістю. У Червону Армію вступив добровільно, коли йому виповнилося 20 років, членом партії став у 1932 році.

У 1939 році Кернес закінчив педагогічний факультет Військово-політичної академії (ВПА) у Москві, деякий час викладав у Саратовському танковому училищі. Володів німецькою мовою. Потім вступив до а'юнктири кафедри історії СРСР ВПА. Навчання не завершив, оскільки почалася війна. З початку війни й до жовтня 1941 року Йосип Якович був співробітником ГлавПУРа у Москві, виконуючи окремі завдання його начальника – Льва Мехліса.

У грудні 1941 року Кернеса призначають комісаром 914-го полку 244-ї стрілецької дивізії Південно-Західного фронту. Звання полкового комісара, до речі, дорівнювалося до військового звання командного складу – полковник, йому також відповідало спеціальне звання майор державної безпеки.

Влітку 1942 року військова частина Червоної Армії, в якій служив Кернес, була оточена в районі села під символічною назвою Червоноармійське на Харківщині, внаслідок чого Кернес потрапив у полон. Комісар та ще й єврей у німецькому полоні – це неминучий розстріл! Тому, позбувшись розпізнавальних знаків (4-х прямокутних «шпал» у петлицях), Кернес назвався молодшим лейтенантом Волковим. Втім, невдовзі Йосип Якович зізнався, ким він є насправді, адже звання молодшого лейтенанта було занадто малим, аби німці повірили у його надсекретну місію, яку він вигадав з метою будь-що врятувати собі життя. А полягала вона в тому, що в СРСР буцімто існує глибоко законспірована антисталінська опозиція, посланцем якої є Кернес, яка охоплює армію, НКВС, радянські та партійні органи. Опозиція

визнає, що війна програна і, щоб врятувати країну від остаточної катастрофи, пропонує Німеччині укласти з СРСР сепаратний мир. Керівниками опозиції Кернес називав маршалів Радянського Союзу Семена Тимошенка та Бориса Шапошникова, начальника Генерального штабу, генерала армії Олександра Василевського, генерала Костянтина Рокоссовського та ін.

На вимогу німців, Кернес навіть підготував проект сепаратного миру між СРСР та Німеччиною. Найважливіший для себе пункт Йосип Якович сформулював так: «Германское командование обязуется в кратчайший срок осуществить переброску Кернеса на советскую территорию для передачи ответа правительства Германии руководству «организации».

Судячи з усього, Йосип Якович брехав настільки талановито, майстерно й переконливо, що німецькі спецслужби не відразу й збагнули, що він блефує. Кернесу було навіть дозволено написати декілька листів вищому керівництву нацистської Німеччини – міністру іноземних справ Ріббентропу та самому фюреру. В них він намагався переконати обох у серйозності намірів антисталінської опозиції, у тому, що сепаратний мир вигідний самій Німеччині, оскільки існує реальна загроза відкриття союзниками СРСР другого фронту. Йосип Якович навіть поскаржився фюреру про наболілу особисто проблему: «Я должен сообщить вам, г-н рейхсканцлер, о новом неслыханном унижении, к которому я по приказанию, видимо, лагерного начальства, должен был подвергнуться. Речь идет о ничем не объяснимом требовании пройти медицинский осмотр на предмет выявления моего происхождения. Я прошу, г-н канцлер, до тех пор, пока не решится судьба моей миссии, не подвергать меня этому крайнему нарушению человеческого достоинства личности, тем более несовместимому с целью моего нахождения в Германии...».

Звісно, відповідей ні від Ріббентропа, ні від Гітлера Кернес не дочекався.

Близько місяця Йосип Якович провів у вінницькому привілейованому спецтаборі для полонених радянських офіцерів, де зблизився з генерал-лейтенантом Андрієм Власовим (майбутнім командувачем РОА (Российская освободительная армия) та його «правою рукою», полковником

Володимиром Боярським, з якими щодня грав у преферанс.

У 1946 році, коли Власова судили, Кернес виклав свою версію, чому той погодився співпрацювати з німцями: «Власов, возможно, и не согласился бы возглавить РОА, если бы не один случай. Однажды, как обычно, шла игра в карты, вошёл кто-то из новых партнёров и сообщил о приказе Сталина, объявлявшем Власова изменником Родины. Власов страшно возмутился:

– Нет, вы только подумайте, как ценят людей в советской стране. Ни в грош заслуги! Десятки лет непорочной службы, а после пленения, в котором я совершенно не виновен и об обстоятельствах которого я готов отчитаться, меня поторопились произвести в изменники. У нас всё возможно, а уж врагом народа объявить могут и деревянный столб».

Ця епопея, смертельно небезпечна гра з німецькими спецслужбами, тривала півроку, аж поки у грудні 1942 року німецька сторона, вдавши, що остаточно повірила Кернесу, не забезпечила його перехід через лінію фронту, й він опинився у своїх з двома листами, адресованими «керівникам опозиції» маршалу Тимошенку та генералу Василевському. Ось зміст одного з листів:

«Берлин, 16 декабря 1942 г. Господину маршалу Тимошенко. Переданные господином Кернесом предложения вашей оппозиционной группы относительно сепаратного мира с Германией были с интересом приняты к сведению. Однако отсутствуют достаточные полномочия для г-на Кернеса, а также данные о силах оппозиции.

Связь господ Шапошникова, Кузнецова, Рокоссовского, Потемкина, Мельникова и Мехлиса направлением, представляемым г-ном Василевским, была бы желательна. Г-н Кернес об этом доложит устно. Для продолжения переговоров ожидается командирование вашего полномочного представителя с конкретными предложениями. Крегер, генерал».

Розрахунок німецьких спецслужб був простий – скомпрометувати в очах Сталіна його найвизначніших воєначальників, домогтися їхнього усунення від командування. Проте радянські спецслужби на це не «клюнули».

Вижити Кернесу серед своїх виявилось ще складніше, ніж у німців, але йому це зрештою вдалося. Звісно, на численних допитах у в'язниці Лефортове Йосип

Якович до найменших подробиць розповів слідчим про свою авантюру, щиро каючись. На запитання, чи німці йому повірили, відповідав ствердно. Щоправда, зізнався, що одного разу засумнівався. Сталося це після того, як абверівець російського походження, який супроводжував Кернеса до лінії фронту, двічі обізвав його «Остапом Бендером».

Майже через три роки після арешту у жовтні 1946 року Йосип Якович нарешті отримав обвинувальний висновок: «Гражданин Кернес виновен в преступлениях, предусмотренных статьей 58-й Уголовного кодекса РСФСР». А це – «зрада Батьківщини». Вирок – 20 років ув'язнення, хоча могли й розстріляти. Відбував Кернес покарання у Владимирській в'язниці. Понад 200 скарг, заяв та клопотань написав про перегляд своєї справи, каючись та благаючи про пом'якшення вироку.

Так тривало до 17 вересня 1955 року, коли був опублікований указ Президії Верховної Ради СРСР «Об амнистии советских граждан, сотрудничавших с оккупантами в период Великой Отечественной войны». Йосип Якович був амністований з досить-таки дивним формулюванням: «В действиях Кернеса не установлено умысла совершить измену Родине, однако его обращение к Гитлеру, Риббентропу следует рассматривать как антисоветскую агитацию». У в'язниці Йосип Якович відбув 12 років і 8 місяців. Після визволення настільки знахабнів, що почав вимагати повної реабілітації та навіть відновлення у партії.

В архіві видатного радянського економіста, академіка Костянтина Островитянова зберігається неопублікована монографія Й. Кернеса «Семья и коммунизм» (1955), мабуть, одна з частин тієї 4-томної епопеї «Фрагменты коммунизма», над якою він працював у Володимирській в'язниці. Інтригує, по-перше, те, як праця Кернеса потрапила до ученого, а по-друге, чому він відразу не викинув її на смітник. Певно, це не була пуста графоманія.

Дивом можна вважати і той факт, що амністований Кернес у 1955 році влаштувався й до кінця життя працював... головним бібліографом Державної публічної історичної бібліотеки. Більше того, він – автор книг: «Что читать о комсомоле» (1963), «К победе коммунистического труда» (1963), «Годы великих свершений, 1953-1963» (1964) та ін. Цілком очевидно, що, якби не полон, Кернес міг би стати видатним ученим-суспільствознавцем, адже хист до цього мав незаперечний. А ще, безумовно, він був наділений, як кожен природжений авантюрист, даром спілкування, красномовства та певного шарму, що й дозволило йому вижити.

Помер Йосип Кернес у 1969 році й похований на Востряковському кладовищі у Москві. Навіть після смерті з Йосипом Яковичем продовжували відбуватися дива: «В 1989 году постановление Особого совещания было в отношении Кернеса прекращено за отсутствием состава преступления». А це означає, що через 20 років після смерті його реабілітували!

За матеріалами краєзнавців Володимира Боська та Костянтина Шляхового,

Ірина Мармер

Й. Кернес

УВАГА!

Діє

«Гаряча лінія»

ТЕЛЕФОНИ

“ГАРЯЧОЇ

ЛІНІЇ”

Шановні клієнти Благодійної Фундації «Хесед Шаарей Ціон»!

У такий непростий час ми розширили роботу «Гарячої лінії» (Call Center), яка працює з 3 квітня 2020 р. Вона створена для тих, хто самотній.

Якщо ви зіткнулися з проблемами, які виникли під час карантину, і поряд немає нікого, хто міг би вам допомогти, звертайтеся до співробітників та волонтерів Хеседи, які обслуговують «Гарячу лінію».

Вони намагатимуться надати вам допомогу.

Ви можете звертатися з будь-яких гострих питань за номерами телефонів, які наведені поруч, з 10.00 до 15.00 у робочі дні:

3 мобільного:

0948634720
0948634710
0948634740
0948634770
0948634780
0948634810
0948634760
0948634790

3 міського:

7934720
7934710
7934740
7934770
7934780
7934810
7934760
7934790

Не винятком є телефонний зв'язок з вашим куратором, але просимо поставитися з розумінням до переважності співробітників БФ «Хесед Шаарей Ціон».

Ми завжди раді допомогти вам!
Бережіть себе!
Будьте здорові!
З повагою,

Діана Боровик

Н О В И Н И

З

І З Р А І Л Ю

Ізраїльська авіація завдала удару по збройовому цеху «Хезболли» глибоко в Лівані, в місті Баальбек, що за 100 кілометрів від кордонів Ізраїлю. Також сирійські джерела повідомили про ізраїльські удари у Сирії, неподалік Дамаска.

Ізраїльська делегація залишила переговори щодо сектору Газа в Катарі через непримиренну позицію представників ХАМАСу – вони відкинули компромісну пропозицію, висунуту США, і наполягають на повному припиненні вогню та виведенні всіх ізраїльських військ із сектору Газа.

ЦАХАЛ використала новий літак-розвідник «Орон» вартістю 1 мільярд доларів. Він здатний одночасно виконувати десятки завдань стратегічного значення.

В Ізраїлі почали застосовувати безпілотники із герметичною формою запуску. Це дозволяє запускати їх з підводного човна, що знаходиться на глибині, щоб залишатися непомітним для противника.

Прем'єр-міністр Ізраїлю Беньямін Нетаніягу заявив: «Весь процес Осло був помилкою і не просто помилкою, а причиною нинішньої трагедії. Поки я прем'єр-міністр, я не допущу в Газі ані Хамастану, ані Фатахстану».

В Ізраїлі почали глушити сигнал GPS, щоб ускладнити навігацію іранських ракет, якщо вони полетять до Ізраїлю.

До лав АТІ під час війни було призвано близько 300 000 резервістів (регулярна армія

– близько 170 000). На початок квітня в Юдеї та Самарії загинули 604 солдати та офіцери, поранено 3 193, з них 497 тяжко.

У секторі Газа було ліквідовано понад 12 000 бойовиків, на півночі (Ліван та Сирія), в Юдеї та Самарії – 770.

В Ізраїлі фіксується рекордний заклик дівчат до бойових військ. Вночі 14 квітня Іран завдав масованого удару по території Ізраїлю, запустивши 185 БПЛА, 110 балістичних та 36 крилатих ракет. Абсолютну більшість балістичних ракет було перехоплено ізраїльськими системами ППО. Більшість БПЛА було перехоплено літаками Ізраїлю, США, Великобританії та Йорданії.

МЗС РФ заявило, що атаку Ірану по Ізраїлю було здійснено «у рамках права Ірану на самооборону».

Світова спільнота у повній відповідності до своїх продажних принципів, суворо засудивши удар Ірану по Ізраїлю, кинулася рятувати... Іран.

Члени великої «сімки» домовилися, що вживуть усіх заходів, щоб утримати Ізраїль від атаки у відповідь, США теж дали зрозуміти, що не треба це робити.

19 квітня у відповідь на масовану атаку Ірану Ізраїль завдав ракетного удару по радару батареї ППО С-300 під Ісфаханом, неподалік ядерного об'єкта в Натанзі. Для цього було використано надзвукову ракету власного виробництва Ramrage класу «повітря-земля».

Уточнення

до кварталних виплат

клієнтам

Нагадуємо, що картками УКРСИБАНКУ (з обмеженнями) можна розраховуватися тільки за продукти харчування (крім алкоголю, тютюнових виробів, свинини, продукції, що містить свинину та побутової хімії) у всіх продуктових магазинах. А також можна робити оплату за медикаменти у всіх аптеках.

За картками даного проекту у Хесед надходить докладний звіт від УКРСИБАНКУ, тому куратор може відстежити, в яких магазинах здійснювалася оплата.

Додаткова інформація про картки УКРСИБАНКУ:

1. При втраті картки з вини клієнта вартість її відновлення складає 50 грн.

2. При роздрукуванні квитанції з інформацією балансу картки в банкоматі УКРСИБАНКА банк знімає комісію у розмірі 3 грн.

3. При роздрукуванні квитанції з інформацією балансу картки в банкоматі іншого банку банк знімає комісію у розмірі 7 грн.

4. Купівля продуктів та ліків через інтернет блокується банком.

5. Квартальні нарахування мають бути використані протягом не більше трьох місяців з дня нарахування грошей на картку.

Перегляд балансу – на екрані банкомату – безкоштовний.

СМС-повідомлення, які надходять від банку на телефон – безкоштовні.

Усі клієнти зобов'язані зберігати чеки та надавати їх на прохання куратора.

Всеукраїнський проект JewsCool online

Шановні батьки – клієнти БФ «Хесед Шаарей Ціон»!

Представляємо новий

Всеукраїнський проект JewsCool online для дітей віком 6-17 років.

Проект допоможе зручно, не виходячи з дому, опанувати знання з таких предметів:

математика, українська мова, англійська мова, іврит,

програмування, розробка сайтів, єврейська ігротека, наукова лабораторія

та емоційний інтелект.

Щоб підключитись до проекту, потрібні телефон, інтернет та бажання вчитись.

Навчання – безкоштовне.

Дуже чекаємо на ваших діточок!

Запис на участь у проекті за телефоном: 067-153-53-25

ПОРАДИ

ГОСПОДАРСІ

Використання кавової гуші

Щодня у всьому світі випивають понад 400 мільйонів чашок кави. При цьому більшість відходів від нього викидається у сміття, тоді як їх можна використовувати повторно. Кавова гуща – цінна органічна сировина, яка має безліч корисних властивостей.

1. З кавової гуші виходить чудове добриво для рослин. Особливо добре воно підходить для плодкових дерев та квітів. Кава додає ґрунту кислотність і відлякує шкідників. Гущу можна додавати в компост або воду для поливу рослин. Якщо перед посівом змішати з нею насіння моркви, воно проросте швидше, а самі плоди будуть солодшими і поживнішими.

2. Насичений аромат кави, що залишився в гуші, може усунути неприємні запахи. Наприклад, вологою кавовою гущею можна протирати руки після приготування їжі, що містить цибулю або часник.

А суха гуща підійде для дезодорування холодильника. Потрібно насипати її в скляну банку та поставити на одну з полиць. Кава усуне всі неприємні запахи всередині камери та замінить собою соду, яка зазвичай використовується з цією метою.

3. Кавовий запах неприємний для деяких тварин та комах. Це стане в нагоді в саду, щоб відлякати від клумб і грядок різних шкідників – наприклад, кішок із сусідньої ділянки. Для цього необхідно змішати кавову гущу з апельсиновою цедрою і розподілити отриманий порошок навколо

рослин, які страждають від надмірної уваги непроханих гостей. Вона також відлякує слимаків та равликів, що поїдають садовий урожай. Її можна використовувати в боротьбі з мурашками, засипаючи мурашники, що розростаються на ділянці.

4. Якщо втирати кавову гущу у мокру шерсть домашнього вихованця після миття, насичений запах відлякає паразитів – наприклад, бліх у собак.

5. Кавова гуща стане освіжувачем повітря, яке можна використовувати у ванній кімнаті, туалеті чи вітальні. Її також можна додати у вазу із засушеними квітами – наприклад, з лавандою.

6. Кофеїн покращує кровообіг і виводить із організму зайву рідину. Завдяки цій властивості він корисний у боротьбі з целюлітом.

Для лікувальної маски, яка використовується з цією метою, потрібно змішати кавову гущу з оливковою олією, вином або імбирною олією. Потім нанести отриману масу на проблемні зони тіла і масажувати їх круговими рухами за допомогою щітки або губки. Процедуру необхідно повторювати двічі на тиждень.

7. Завдяки своїй грубій структурі кавова гуща відмінно відтирає засохлий бруд та залишки їжі.

Її можна використовувати для миття каструль та сковорідок замість соди та побутової хімії, яка небезпечна для людей та навколишнього середовища.

Далі буде

Марк Штейнберг

“ЄВРЕЙСЬКИЙ ЦИТ СРСР”

Продовження. Початок у № 177

САГА ПРО БЕЗСТРАШНОГО ЄДИНА

Скорочено

САГА ПРО БЕЗСТРАШНОГО

На фронт Й. Рапопорт прийшов із генетичної лабораторії Інституту експериментальної біології АН СРСР, де працював аспірантом і став кандидатом біологічних наук. Але... лише молодшим лейтенантом запасу. Однак за два роки виріс не тільки у званні та посаді, а й у міцному знанні військової справи. І під час виконання бойових завдань Рапопорт виявляв високий професіоналізм і справжню Безстрашність. Ось і на посаді начальника штабу полку він частіше перебував на передовій, ніж у штабі.

Але повернемося на дніпровський плацдарм. Після переправи полку він був оточений німцями, які безперервно атакували, намагаючись скинути полк у Дніпро. У цій обстановці командир полку вважав за краще втекти на лівий берег, кинувши батальйони напризволяще. Однак там залишився капітан Рапопорт і, прийнявши командування на себе, потужною контратакою пробив німецьке кільце і з'єднався зі своїми.

І ось тоді в полку з'явився його штатний командир і, зібравши офіцерів, зажадав їхньої доповіді про обстановку. І встав гвардії капітан Рапопорт і, як личить Безстрашному, відважив полковникові звучний ляпас. Той схопився за пістолет, але в обличчя йому вже дивився трофейний "парабелум" Йосипа.

Склалася вельми драматична ситуація. Згідно зі сталінським наказом № 227, як такий, що кинув свою частину без наказу, полковник підлягав розстрілу. Але справу зам'яли, приховавши не тільки його втечу, а й те, що трапилося у штабі.

Однак за іншим сталінським же наказом гв. капітан Рапопорт, який переправився першим через Дніпро, підлягав представленню до звання Героя Радянського Союзу. І представлений був. Однак служба під командуванням публічно ображеного начальника нічого доброго йому не обіцяла. І це розуміли нагорі. Ухвалили соломонове рішення: Рапопорта перевели в іншу дивізію з пониженням, а подання до Героя — похерили.

Йосип Абрамович потрапив у повітряно-десантні війська, прийняв стрілецький батальйон 29-го гв. полку і повів його на Захід. І незабаром дізнався про те, що всі його рідні в Чернігові знищені нацистами. І без того хоробрий, після цієї звістки став Йосип воїстину Безстрашним.

Я наведу в скороченні друге Подання гв. капітана Рапопорта до звання Героя Радянського Союзу, яке найкраще говорить про це.

"...У грудні 1944 року, наступаючи в Угорщині, батальйон гв. капітана Рапопорта йшов у передовому загоні полку. Сходженням вибивши противника з трьох сіл, Рапопорт за власною ініціативою через замінований міст на плечах німців вривається в потужний опорний пункт і протягом доби відбиває 14 атак, утримавши міст і плацдарм. Потім, у нічному бою захоплює найважливіший залізничний вузол Балатон, утримує його, відбивши 12 атак противника...

Стрімким штурмом опановує південну околицю міста Секешфехервар і продовжує переслідування противника. Потім дві доби відбиває безперервні атаки німців, утримавши позиції до підходу наших військ...

... У цих боях батальйон гв. капітана Рапопорта знищив понад 1000 німців,

підбив 12 танків, 8 бронетранспортерів, придушив 16 ДОТів і ДЗОТів, захопив 220 полонених..."

Далі цитую дослівно: "...У перерахованих боях гв. капітан Рапопорт, безперервно перебуваючи в бойових порядках, уміло забезпечував взаємодію піхоти з приданими засобами, у критичні моменти бою особисто керував артилерією на прямій наводці. 25 грудня, будучи важко пораненим, не пішов з поля бою до відбиття його батальйоном усіх контратак. Особистою хоробрістю, безстрашністю він надихав бійців, вів їх на ворога. Гідний найвищої урядової нагороди — звання "Герой Радянського Союзу".

Командир дивізії гв. генерал-майор Дричкін.

У поданні не сказано, що поранення Йосипа Абрамовича було майже смертельним: куля влучила у скроню, вибивши ліве око. Але він вижив, **ба більше** - через місяць повернувся в стрій. До речі, друге подання до Героя було так само, як і перше, відкинуте вищим начальством, без жодних пояснень. То що ж ще має зробити єврей, щоб його офіційно визнали Героєм?

Син Рапопорта Роальд Йосипович згадує, що коли після війни головний хірург Радянської Армії - а саме він тоді оперував Рапопорта - побачив його живим, то вигукнув: "Hi! Так не буває!" Але Йосип Абрамович не просто вижив, а категорично відкинув звільнення за інвалідністю і повернувся у свою дивізію. Хіба ж міг Безстрашний не брати участь в останньому штурмі!

А як він брав участь - найкраще викладено в третьому Поданні до звання Героя Радянського Союзу. Воно — на начальника оперативного відділення штабу 7-ї гв. повітряно-десантної дивізії гв. майора Йосипа Абрамовича Рапопорта. Незважаючи на таку штабну посаду, саме він очолював передовий загін дивізії, який на початку травня 1945 року прорвав німецьку оборону і захопив місто Амштеттен. Тиснучи танками і самохідками німців, які забивали вулиці міста, він вирвався вперед і тільки за одну добу очистив від ворога три міста, знищивши з трофейних фаустпатронів до 40 танків. В полон було захоплено 35 тис. солдатів і офіцерів, 400 гармат, 500 автомашин і багато іншої військової техніки.

У районі Амштетгена передовий загін Рапопорта зустрівся з американською дивізією, командир якої на честь цього подарував Йосипу Абрамовичу бойову зброю з гравірованою золотою пластинкою. Подання закінчується словами: "У цих боях, як і у всіх інших, тов. Рапопорт виявив найвищу відвагу і безстрашність, високе вміння керувати боєм у найскладніших умовах. Гв. майор Йосип Абрамович Рапопорт гідний присвоєння звання Героя Радянського Союзу. Командир 7-ї гв. ВДД гв. генерал-майор П. Афонін"

Але і це подання не змогло пробити пролом в антисемітській свідомості вищого начальства. Щоправда, іншими нагородами Михайло Абрамович обділений не був: орден Суворова 3-го ступеня (генеральський!), два ордени бойового Червоного Прапора, два ордени Великої Вітчизняної війни. З цим незаперечним свідченням доблесті гв. майора Рапопорта було звільнено у відставку.

Після війни Йосип Рапопорт продовжив наукові дослідження в галузі генетики в Інституті цитології, гістології та ембріології АН СРСР. Головним науковим досягненням

Рапопорта стало відкриття хімічних речовин, які мають сильні мутагенні властивості. Проведення відповідних дослідів на мухах дрозофілах підтвердило початкові здогадки і прозоріння вченого, які згодом вилилися в появу самостійного розділу генетики, відомого як Хімічний мутагенез.

У 1948 році в Радянському Союзі було розпочато глибоко антинаукову кампанію з дискредитації генетики, яка з легкої руки таких діячів, як Трохим Денисович Лисенко, і за підтримки "великого вченого всіх часів" Сталіна її зарахували до розряду "ідеологічно чужих явищ". Така хибна політика призвела до вигнання справжніх генетиків із наукових установ, деякого з них репресували.

Остаточний розгром генетики був довершений сумнозвісною серпневою сесією ВАСГНІЛ 1948 року. На ній виступив і Йосип Рапопорт і - єдиний! - дав гідну і безсторонню відсіч Лисенку, **Презенту** та іншим прихильникам цієї шкідливої теорії. "...Вважаю правильною хромосомну теорію спадковості, що вкладається в усі принципи матеріалістичної науки... Я ніколи не відмовлюся від своїх переконань через міркування матеріального порядку". Треба було мати справжню **Безстрашність**, щоб **зважитися** на такий виступ.

Як бачимо, Рапопорт був Безстрашним не тільки на полі бою. Він, який зневажав смерть від ворожого вогню, не злякався луб'янських підвалів, середньовічних тортур і неминучої загибелі від кулі гебешника. Ось що заявив він на партійних зборах 5 січня 1949 року в рідному йому Інституті цитології Академії Наук: "...Якби всі члени партії говорили те, що думають, то нічого цього не було б із біологією. А то от такі, як ви, пристосуванці, хоч і знають, що гени є, і вони визначають природу спадковості, однак цього не висловлюють вголос. А як стадо баранів, хтось десь свиснув, усі біжать, один одного підминаючи..."

Його виключили з партії і вигнали з роботи в Інституті цитології. І дев'ять років він — інвалід війни працював у польових палеонтологічних експедиціях.

Наведу витяг зі спогадів його колеги Євгена Раменського: "... Рапопорта не заарештували, можливо, саме через його "зухвалу" поведінку на сесії ВАСГНІЛ (у стенограмі сесії глухо говориться про "хуліганську витівку" Рапопорта), все-таки він був на очах у всього світу. Дев'ять років він був відірваний від справи свого життя - дослідження хімічного мутагенезу. У 1957 році М.М.Семенов, нобелівський лауреат, директор Інституту хімічної фізики АН СРСР, створив спеціально для Йосипа Абрамовича у своєму інституті відділ хімічного мутагенезу. Там, "за парканом секретності", Рапопорт був недоступний Лисенку. Перші публікації, повідомлення про відкриття "супермутагенів", з'явилися у пресі 1960 року через 12 років після перерваних сесією ВАСХНІЛ перших його робіт..."

Майже 43 роки працював Йосип Абрамович у цьому інституті. Відкритий ним хімічний мутагенез дозволив створити близько 400 нових високопродуктивних сортів основних сільськогосподарських культур. На початку 70-х років Йосип Абрамович Рапопорт був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора; 1979 р. — обраний членом-кореспондентом АН СРСР. У 1984 р. йому було присуджено Ленінську премію.

Дивно, але він усе-таки став кавалером Золотої Зірки: 26 листопада 1990 року в Кремлі Йосипу Абрамовичу Рапопорту було вручено Зірку Героя Соціалістичної Праці. І рівно за місяць неподалік від того ж Кремля його збила автомашина, і Безстрашний помер на місці.

Стандартний спосіб Луб'янки розправляється з неугодилими їй.

У цьому нарисі військова і повоєнна історія Йосипа Абрамовича Рапопорта викладена дуже коротко. Не розказано про початок боїв у Криму і сильне поранення, коли його вивезли з останнім транспортом із Керчі. Про службу на кордоні з Туреччиною і численні прохання відправити його на Західний фронт. Не наведено витяги з фронтних газет, що описують подвиги бойового офіцера Йосипа Рапопорта. Про його лист Жданову від 8 вересня 1947 р. з протестом проти статті І.Д.Лаптева в "Правді" я можу лише згадати. Хоча саме з цієї статті розпочалася кампанія зі знищення істинної біології в країні і ніхто-ніхто! — не наважився протестувати проти Жданова. А Безстрашний — протестував!

Але про все не розкажеш. Зрозуміло все ж таки, що з усіх його чудових якостей головною була непохитна Безстрашність у боротьбі за праву справу. Ця головна властивість повною мірою проявилася в жорстоких боях із нацистами і принциповій позиції Рапопорта в його боротьбі з "лисєнківиною". Ми, його сучасники, знаємо, що фронтів бої та ідеологічні баталії сталінської епохи цілком можна було порівнювати. А тому — ще й ще скажу: слава Безстрашному і гордість, що така людина — єврей.

ЄДИНА

Поліна Володимирівна Гельман - єдина єврейка, якій присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Єдина. До кінця війни була Поліна старшим лейтенантом, штурманом - начальником зв'язку ескадрильї 46-го гвардійського Таманського орденів Червоного Прапора і Суворова III ступеня авіаційного полку нічних бомбардувальників.

Нічним бомбардувальником у роки війни був аж ніяк не потужний сталевий птах. З металу на цій машині були тільки мотор та тяги управління. Сконструював її Полікарпов, тому й називався літак По - 2. Коли ж конструктора запроторили в Луб'янку, його дітище перейменували, назвавши У - 2. У ті пори й не передбачалося, що стане навчальна машина нічним бомбардувальником. Однак - стала!

Швидкість — не більше 120 км на годину, каркас із дерев'яних планок, обшитих фанерою і перкалем, тканина була міцною, але легко запалювалася. У відкритих кабінах льотчик і штурман розташовувалися один за одним. Плексигласові козирки не захищали не тільки від куль, а й від вітру.

Єдина апаратура — переговорний пристрій пілота зі штурманом. Ні радіо, ні приладів нічного бачення. А працювати доводилося тільки вночі. Озброєння — дві-три бомби по 100 кг кожна в бомболюці, освітлювальні бомби лежали на підлозі кабіни, їх треба було скидати руками.

Тільки за півроку перед Перемогою штурману поставили кулемет і видали парашути. Таким чином, екіпажі цих машин були беззахисні в повітрі й не мали шансів на порятунок у разі влучання ворожого снаряда чи навіть кулеметної черги. Бо літак спалахував і розсіпався.

Далі буде

МАЛЬВІНА ШВІДЛЕР - «НАРОДНА» ОДЕСИТКА

Вона майже не знімалася у кіно, тому для широкого загалу глядачів лишилася практично невідомою. Між тим, театри знали Мальвіну Швідлер як провідну актрису Київського театру російської драми імені Лесі Українки. Але навіть далеко не всім її прихильникам було відомо, що за походженням вона одеситка.

З біографії:

Мальвіна Зіновіївна Швідлер (19 серпня 1919, Одеса — 15 липня 2011, Київ, Україна) — українська акторка.

Київський театр ім. Лесі Українки

Заслужена артистка УРСР (1972), Народна артистка України (1996). Лауреат премії «Київська пектораль» за визначний внесок у театральне мистецтво (1999). Член Національної спілки театральних діячів України.

У єврейській родині, де було двоє хлопчаків і молодша дівчина, батьки мріяли,

Вистава «Ліс». Гурмижська — М.Швідлер. Буланов — Олег Борисов

щоб їхня донька отримала якусь «солідну» професію — лікарка чи юристка. То було досить типово для євреїв, які ще пам'ятали «старе життя» дореволюційної Одеси. Але тітка, почувши, як юна Мальвіна читає вірші зі шкільної сцени, сказала рішуче і безапеляційно: «Вона має стати актрисою!» Так і сталося.

Чотири роки навчання в Одеському театральному училищі промайнули швидко. І от двадцятилітня випускниця вже грає на сцені театру мініатюр, а потім доля закидає її до Львова, де Мальвіна спочатку працює у місцевій філармонії, а у 1940-41 рр. виступає у знаменитому Львівському джазі під керівництвом Генріха Варса.

Війна закинула молодую актрису із чоловіком до Ташкенту. Треба було десь працювати, але до Ташкентського академічного російського драматичного театру імені М. Горького її спершу не хотіли брати, бо і так було багато народу. Про подальші події Мальвіна Зіновіївна через багато років розповідала зі своїм фірмовим гумором:

- Ми пішли на концерт, де виступала юна київська актриса. Її фейлетон був дуже

гарний, і чоловік спитав: хто їй його написав? Вона направила його до ленинградської письменниці Беньяш. Але та в цей час ставила п'єсу про Сталинград.

Почувши, що чоловік хоче, щоб вона написала для мене фейлетон, Беньяш запитала: «У вашої дружини груди великі?» Він

відповів: «На мою думку, у неї грудей взагалі немає». І вона запросила мене на травестійну роль тринадцятирічного хлопчика. Маму хлопчика вбиває уламок, а він не відпускає її руку і просить, щоб вона встала. Я прочитала уривок. Виникла пауза. Раптом чую ридання. Письменниця каже: «Почекай тут хвилинку». І повернулася з високою сивою жінкою у чорній сукні. Я знову прочитала. Дама підійшла до мене, погладила по голові і сказала: «Розумниця». Потім передала письменниці: «Скажіть, що я сказала: так. Обов'язково — так». І пішла ... Це була Ганна Ахматова. Так мене взяли до театру.

А ще у Ташкенті була надзвичайно пам'ятна зустріч з великим єврейським актором Соломоном Міхоелсом. Якимось, скориставшись добрим відношенням до себе, Мальвіна спитала його: «Соломоне Михайловичу, що

потрібно для того, щоб стати гарною актрисою?» Відповідь була напрочуд проста: «Дитино моя, ролі потрібні». Такі ролі Мальвіна Швідлер отримала у Київському театрі імені Лесі Українки, де працювала з 1945 р. більше ніж піввіку. Ролей було багато, далеко за сто, але про одну з них актриса згадувала з особливою ніжністю.

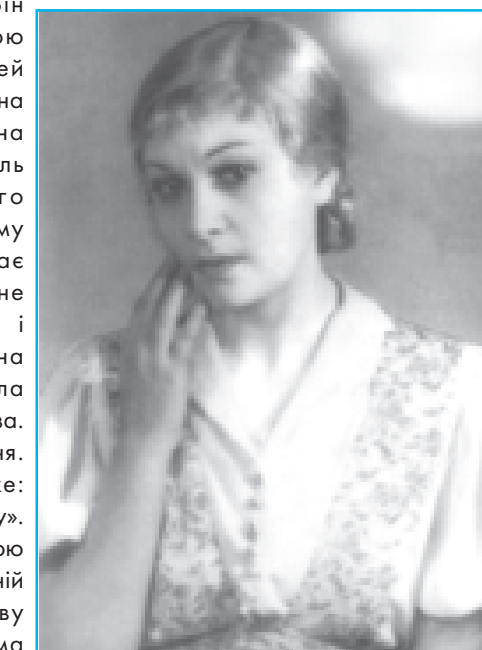
Якось вона грала головну героїню у дуже популярній свого часу п'єсу «Машенька» Олександра Афіногенова. Там був епізод, коли дівчинку, яка лишилася практично без батьків, привозять жити до діда-академіка. Дідусь, який звик жити один, не виявляє добрих почуттів до юної родички. Він вважав, що вона буде заважати сталому ритму його життя. Але, щоб чимось її зайняти, він просить Машеньку почитати йому вголос Діккенса. Дівчина радо

приймається за справу, але скоро чує старечий храп. Від образ в неї на очах з'являються сльози. І от під час однієї вистави, коли йшов цей епізод, до сцени підбіг маленький хлопчик з кулькою. Він простягнув її актрисі і сказав: «Машенько, не плач, ось тобі кулька!» Сотні глядачів, побачивши і почувши це, розплакалися. Але для актриси то був момент творчого щастя.

Київський театр імені Лесі Українки був унікальним. Чи не єдиний театр на увесь Союз, який уславився не сам перед актрисами. Звичайно, грали в ньому і прекрасні актори-чоловіки, проте глядачі йшли на вистави насамперед задля акторок. Лариса Кадочникова, Валерія Заклунна, Надія Батуріна, Віра Предаєвич, Ірина Буніна, нарешті, Ада Роговцева, — далеко не повний перелік популярних актрис, які виходили на сцену цього театру. Зрозуміло, як непросто було знайти себе серед такої когорти! Але Мальвіні Швідлер це вдалося. Вона була неперевершеною виконавицею так званих характерних ролей.

Тираспольська площа — улюблене місце юної М. Швідлер

Мальвіна Швідлер на початку творчого шляху

М.Швідлер у фільмі «Гадюка»

М. Швідлер з Юрієм Тимошенко (Тарапунька) та Ольгою Кусенко

театри добре знають, що істинна акторська майстерність виявляється при виконанні саме характерних ролей. Швідлер грала їх блискуче, вона як мало хто вміла викликати сміх у залі. І у

житті їй був притаманний своєрідний, «одеський» гумор. Якось стару вже актрису спитали, чому так довго їй не присвоювали звання «заслуженої артистки»? І дійсно, це почесне звання одна з провідних майстрів одного з кращих театрів України отримала лише у 53 роки! (Забігаючи наперед, зазначимо, що «народною актрисою» вона стала аж у 77 років). На що Мальвіна Зіновіївна відповіла так: «Пояснювали це просто, тим, що я юдейка, тобто жидівка. І коли зараз моя помічниця Тамара запитує, чому єврейське суспільство дає мені обслугу безкоштовно, я відповідаю: «Бо я 50 років вважалася жидівкою».

Коли вона таки стала «народною», то актор Давид Бабаєв, один з улюблених партнерів, присвятив їй такі вірші:

Ужасно шумно в нашей Русской драме.
Се тит зих хойшех: прямо дым ідѣт!
«Народну» дали нашей родной маме.
Чтоб раньше дать, так ...шут их разберѣт.
Играли вы с Романовым, с Лавровым
И не гадали, что, так ... вашу мать,

Вскормлённая самим К. П. Хохловым,
Придѣтся вам с Бабаевым играть.
Народная еврейка Украины!
В законе - то, кем были вы всегда.
Скажу вам в эту славную годину,
Что лучше позже, чем бы никогда!
Мальвіна Зіновіївна Швідлер прожила напрочуд довге життя.

Останні роки вона була фактично прикута до ліжка. Але почуття гумору, привите ще у рідній Одесі, ніколи їй не полишало. Це чудово ілюструє книга «Жизнь как детская рубашка...», яка вийшла у 2013 р. і зараз є фактично бібліографічною рідкістю.

Любов Журавльова провела чимало годин у розмовах зі старою актрисою, з яких потім і склала цю книгу. За що їй велика подяка, у тому числі від автора цих рядків.

Зараз в Одесі проходить гучна кампанія з перейменування багатьох вулиць. І буде цілком справедливо, щоб у нашому місті з'явилася вулиця імені Мальвіни Швідлер, чудової актриси і справжньої одеситки з істиною єврейським почуттям гумору.

Швідлер грала їх блискуче, вона як мало хто вміла викликати сміх у залі. І у

житті їй був притаманний своєрідний, «одеський» гумор.

Якось стару вже актрису спитали, чому так довго їй не присвоювали звання «заслуженої артистки»? І дійсно, це почесне звання одна з провідних майстрів одного з кращих театрів України отримала лише у 53 роки! (Забігаючи наперед, зазначимо, що «народною актрисою» вона стала аж у 77 років). На що Мальвіна Зіновіївна відповіла так: «Пояснювали це просто, тим, що я юдейка, тобто жидівка. І коли зараз моя помічниця Тамара запитує, чому єврейське суспільство дає мені обслугу безкоштовно, я відповідаю: «Бо я 50 років вважалася жидівкою».

М. Швідлер у фільмі «Шлях до серця»

Коли вона таки стала «народною», то актор Давид Бабаєв, один з улюблених партнерів, присвятив їй такі вірші:

Ужасно шумно в нашей Русской драме.
Се тит зих хойшех: прямо дым ідѣт!
«Народну» дали нашей родной маме.
Чтоб раньше дать, так ...шут их разберѣт.
Играли вы с Романовым, с Лавровым
И не гадали, что, так ... вашу мать,

М. Швідлер з Кирилом Лавровим

Вскормлённая самим К. П. Хохловым,
Придѣтся вам с Бабаевым играть.
Народная еврейка Украины!
В законе - то, кем были вы всегда.
Скажу вам в эту славную годину,
Что лучше позже, чем бы никогда!
Мальвіна Зіновіївна Швідлер прожила напрочуд довге життя.

Останні роки вона була фактично прикута до ліжка. Але почуття гумору, привите ще у рідній Одесі, ніколи їй не полишало. Це чудово ілюструє книга «Жизнь как детская рубашка...», яка вийшла у 2013 р. і зараз є фактично бібліографічною рідкістю.

Любов Журавльова провела чимало годин у розмовах зі старою актрисою, з яких потім і склала цю книгу. За що їй велика подяка, у тому числі від автора цих рядків.

Зараз в Одесі проходить гучна кампанія з перейменування багатьох вулиць. І буде цілком справедливо, щоб у нашому місті з'явилася вулиця імені Мальвіни Швідлер, чудової актриси і справжньої одеситки з істиною єврейським почуттям гумору.

Олександр ГАЛЯС

ОДЕСА У СТАРИХ ФОТОГРАФІЯХ

Рубрику веде Ілля Перстньов

А С В А Д У Р О В И

Частина 14

У № 210 газети «Добра справа» йшла мова про великий прибутковий будинок на розі вулиць Пушкінської та Троїцької, який належав родині Асвадурих. У цій публікації хочеться більше розповісти про внесок цієї сім'ї у розвиток торгівлі в Одесі.

Асвадурих — вірменське прізвище Аствацатурянц, перероблене російською. Дітям давали традиційні вірменські імена, які для «зовнішнього» спілкування трансформувалися у більш звичні для російськомовного населення.

Предки Асвадурих приїхали до Аккермана з Константинополя напередодні його падіння у 1453 році. Рятуючись від турок, які захопили цю місцевість у 1475—1484 рр., сім'я знайшла притулок в іншій частині Бессарабії, де займалася виноробством. Пізніше, на початку ХVІІІ століття, сім'я Асвадурих повернулася до Аккермана.

Протягом багатьох століть вірмени традиційно віддавали перевагу виноробству та торгівлі. Цим займався і родоначальник сім'ї Ісаак Асвадурих. Його сини Сіраган (1840-1925) та Федір (Худаверди) продовжили справу батька після його смерті. Їхні імена серед інших представників великого роду Асвадурих ми бачимо серед членів-засновників Аккерманських громадських зборів у 1881 році. Ісаак Асвадурих залишив нащадкам велику спадщину в Аккермані та Одесі, а вони на подяку назвали сімейну фірму його ім'ям.

Тютюнова фірма «Сини Ісаака Асвадуриха» була заснована в 1886 році. Вона, як написано в рекламі 1896 року, «за короткий час настільки встигла догодити смаку знавців — споживачів тютюнових виробів, що у 1888 році на Лондонській та Брюссельській всесвітніх виставках була нагороджена великими золотими медалями за тютюнові вироби та почесним дипломом за цигарки.

Щодо цих виробів, які з кожним днем поширюються як по всій Росії, так і за кордоном, були отримані приємні відгуки».

Спочатку фабрика розташовувалась в Одесі «у великому зразковому приміщенні з електричним освітленням та паровим опаленням» у власному будинку Асвадурих на вул. Успенській, 66, а головний магазин розміщувався на вул. Катерининській, у будинку Вагнера, і працював там до радянських часів.

У зібраннях колекціонерів збереглися цигаркові коробки з оригінальними марками: «Діаманти», «Європейські», «Смирна», «Польські», «Грація», «Амброзія», «Дюшес», «Букет», «Календар», «Вірменія», «Турчанка», «Захват», «Бельгійські», «Графські», «Сільва», «Гармати» і навіть - «На-на».

Окрім тютюнової фабрики, торговий дім «Асвадурих та сини» у 1902 році придбав сирникову фабрику на Слобідці-Романівці, побудовану ще 1883 року. Фабрика була перебудована та розпочала нове життя з 17 березня 1903 року. Неодноразово розширюючись, наражаючись на напади терористів, вона проіснувала на Левадній, 11 до «смутного» часу. Зараз на місці, де розташовувалась фабрика, знаходяться корпуси екіпажу Одеської вищої Академії мореплавства.

Володів Асвадурих також кількома земельними ділянками. Наприклад, у списку виборців до Держдуми по м. Одеса, зазначено, що він володів ділянкою на Успенській, 60, де у 1910 році було збудовано великий 4-поверховий прибутковий будинок.

Сіраган Ісаакович Асвадурих, голова фірми «С. І. Асвадурих і Ко», промисловець 3-го розряду, був потомственным почесним громадянином міста та ктитором вірмено-григоріанської церкви.

Глибоким 77-річним старцем потомственный аккерманський купець, одеський купець 1-ї гільдії, Сіраган Асвадурих пережив революцію, експропріацію всієї своєї одеської нерухомості і помер біля

дітей у 1925 року в румунському Четатя-Албі (колишньому Аккермані).

В Аккермані сини Ісаака Асвадуриха володіли нерухомістю та торгували на Гостинній площі — тепер це парк Перемоги. Брати займалися всім, що приносить прибуток — продавали готові сукні та срібні вироби, залізо та борошно, володіли цегельним заводом у передмісті Папуше та паровим млином на вулиці Скобелівській, виробляли вино з власних виноградників.

Сини Сірагана, онуки Ісаака Асвадуриха — Іван, Мартін, Дмитро, Леон — були гідними продовжувачами справи своїх предків.

Наразі правнуки М. С. Асвадуриха проживають у Румунії.

Левон, Іван і Мартін Сірагановичі Асвадурихи Аккерман, 1910 р.

ТОРГОВЫЙ ДОМЪ

„СВѢЯ И. АСВАДУРОВА“

ОДЕССА-АККЕРМАНЪ.

Табачное производство. Фабрика и контора Одесса, Успенская, 66. СКЛАДЪ въ Аккерманѣ, Гостинная площадь, соб. домъ.

Мукомольное производство. Паровая вальцовая мельница въ Аккерманѣ, Скобелевская соб. домъ.

СКЛАДЪ:

1. Гостинная площадь, соб. домъ.
2. Измайльская ул. домъ Дреова.

Винодельческое производство. Вина собственныхъ садовъ. Контора, Гостинная площадь, соб. д.

Мануфактурная торговля. Гостинная, площадь соб. домъ.
Торговля производится безъ торгу.

ВНИМАНИЕ ГГ. КУРЯЩИХЪ!

ВЫБРАТЬ ВОНИ СМЪТЪ ПАПИРОСЪ

„ШАЛУНЬЯ“

10 шт. в пачкѣ.

БЕЗОПАСНО ВЫСОКАГО КАЧЕСТВА

Фабрика

СВѢЯ И. АСВАДУРОВА.

Р. С. Вольск. заводъ.

Табачная фабрика

СЫНОВЬЯ И. АСВАДУРОВА

въ ОДЕССѢ.

Успенская улица, гостинный домъ, № 66.

Приготовленъ высшего качества

табакъ и папиросы,

изготовленные нашими фабриками, заводами, ремесленниками, фабриками и т. д. и т. д.

Требования исполняются точно и аккуратно.

ГЛАВНЫЙ МАГАЗИНЪ: Екатерина, д. Вагнера.

МОДЕЛЬНИЙ СЕДЕР НАПЕРЕДОДНІ ПЕСАХА

Цього тижня 16 і 17 квітня, напередодні свята Песах, ми провели модельний Седер у двох групах проекту «Кешер дорот», учасники якого — підопічні золотого віку та клієнти Дитячої програми з батьками, що є справжнім зв'язком поколінь. Ми радіємо, що наші зустрічі завжди проходять у дружній, родинній атмосфері, і що особливо важливо в такі дні, вони були сповнені духовними смислами. Ритуальну частину Седера для нас провели наші друзі з @Hillel Odesa / Гілель Одеса і учасники знову змогли згадати історію і традиції свята Песах і, звісно ж, кожен зміг замислитися над своїм особистим виходом з Єгипту і поставити важливі запитання.

Дякуємо за співпрацю нашим партнерам і бажаємо всім миру і добра!!!

Хаг Песах Самеах!!!

Проект реалізується за підтримки JDC www.jdc.org

Світлана Новаковська

МАРАНІ З ЛЕНІНГРАДУ

Скорочено

Десь на початку п'ятдесятих років громадянка Червона вступила до єдиноборства з товаришем Сталінін. Товариш Сталін про це не знав.

Громадянка була з тих росіян, які любили євреїв.

Червона хотіла виділити євреїв у касту недоторканих — вона була паспортисткою — і недоторкані були для неї святими. Будь-який єврей був для неї святий. Навіть із дачею...

Громадянка Червона була послідовницею дочки фараона Марнепта Другого, яка, купаючись у Нілі, знайшла в кошику, в очереті, немовля Мойсея — і врятувала єврейський народ.

Паспортистка Червона рятувала єврейський народ від генералісімуса Сталіна, який, будучи видатним фахівцем у національному питанні, задумав вирішити єврейське питання — у Сибіру почалося широке будівництво бараків. Всі вагони були відібрані для транспортування євреїв, що викликало чергову хвилю антисемітизму. Коротше, генералісімус вирішив знищити єврейський народ, паспортистка — врятувати...

Мені виповнилося шістнадцять років. Я повинен був приїхати і отримати паспорт. Першим пунктом у паспорті було прізвище, п'ятим — національність. Я був євреєм.

Громадянка Червона вирішила записати мене росіянином. То був її метод. Під час блокади у розореній квартирі професора Лур'є вона знайшла книгу з вирваними сторінками. Вона читала її ночами, і гіркі сльози лилися в напівпідвалі — книга була про іспанських євреїв, про їхнє вигнання. З цієї книги Червона витягла одне — щоб урятуватися, єврею треба змінити релігію. Стати мараном.

Паспортистка Червона не могла міняти релігію. Вона змінювала національність та пекла "маранів". Куйбишевським районом Ленінграда бігало вже сім свіжоспечених маранів-євреїв, записаних росіянином, узбеком, українцем, казахом та навіть чехословаком. Вона не знала, що немає такої нації, вона знала, що чехословаків сьогодні не вбивають...

День, коли вона створювала нового марана, був для неї святом. Вона одягала найкращу сукню, оренбурзьку хустку, бурштинове намисто і душилася самими популярними у ті роки духами «Червона Москва».

Коли товариші по службі цікавилися, що це сьогодні за свято, вона скромно відповідала: «День народження». Чий — вона не уточнювала...

Нічого я не знав. Я йшов за паспортом набережною Фонтанки. Був листопад, падав мокрий сніг, коні на Анічковому мості посумнішали. Люди ковзали і падали, з булочної несло хлібом, інвалід просив пиво.

Я йшов за паспортом, легко і безтурботно, анітрохи не замислюючись, чи треба ставати громадянином цієї країни, чи потрібна вона єврею та чи потрібні євреї їй.

Я увійшов до кімнати — за столом сиділа величезна жінка. Вона суворо подивилась на мене.

— Чому ти так довго не приходиш за паспортом?

— Було багато уроків, — збрехав я.

— Тримай, — простягла мені зелену книжечку. Звідти дивилась моя фотографія, понівечена фотографом. Але здригнувся я не

від цього — у графі національність стояло «росіянин».

— Вибачте, — сказав я, — я єврей.

— Іди, йди, — підштовхнула вона, — у мене багато роботи.

— Я єврей. Ви помилилися.

— Я краще знаю, хто ти.

— Поки ви не виправите — я не піду!

Я сів. Вона також. Ми дивилися одне на одного.

— Ну який ти єврей, — нарешті сказала вона, — мови своєї ти не знаєш, історії не знаєш, релігії не нюхав — одне слово, що єврей. Тобі хочеться до Сибіру?

— Виправте, — повторив я, — мені треба готувати математику.

— Щоб рахувати вагони?!

— Які вагони? — не зрозумів я.

— Які на вас уже чекають! Чи ти про них нічого не чує?

Я чув про ці вагони...

— Чого ж ти впираєшся?

— Я єврей, — повторив я.

— Козел ти, — сказала вона, — не хочеш бути росіянином — можу записати татариним, грузином. Грузини — чудова нація, не антисеміти. Ніколи не переслідували євреїв. Співають "Суліку".

— Запишіть мене євреєм.

— Розмова закінчена, я євреєм тебе не запишу. Паспорт береш, цап?

— Ні, — я похитав головою.

— Тоді давай його сюди, — вона взяла паспорт і схвала його в стіл, скажи, щоб зайшли батьки.

Коли я вийшов із контори, було вже темно — були майже самі короткі дні — валив сніг, забивав очі, буксували тролейбуси.

Досі я не розумію, чому хотів записатися євреєм. Моею мовою була російська, героями — росіяни — Наташа, Онегін, Пугачов, ніякої іншої літератури, крім російської, я не знав. Я сперечався російською, плакав російською і російською освідчувався в коханні.

Я любив російських дівчаток, російські пісні та російський мат. Нічого єврейського я не знав. Я не знав нічого про красуню Естер, про прекрасну Юдіф, я не знав, що є герої-євреї, що були брати Маккавеї та син зірки — Бар-Кохба, та повстання у гетто Варшави.

Слово Йордан нічого не викликало в мені. Мені подобалося, коли казали, що я вилитий росіянин, що в мене очі Єсеніна, що в мене широка російська душа — бо якої ширини єврейська душа — я не знав.

Дружив я з росіянами, разом з ними бігав по дахах, грав у гроші і був надзвичайно гордий, коли Колюня, злодій районного значення, — мені сказав:

— Я тобі, як росіянину, зізнаюся — ми вчора їдально пограбували...

Я не хотів знати хто я! Не хотів чути! Ім'я Абрам викликало регіт, Сарра — сором, і я пишався своїм прямим носом, ім'ям Петро і чистою вимовою літери «р»... І хотів записатися євреєм!

Це була чиста впертість... Але тоді я цього не знав, нічого не знав, я ще не скуштував від дерева пізнання — я був щасливою людиною. І впертим.

Не знаю, чи всмоктав я з молоком матері Тору, але впертість — напевно.

... Дома була мама. Вона пекла пиріжки з капустою.

Знагоди отримання паспорта вона пекла і щось співала.

— Ну де наш паспорт? — спитала вона.

— У ЖАКТі, — відповів я.

— Як це?!

— Я його не взяв. Мене там записали росіянином.

— Ну і що? Це ж щастя! — скрикнула мама, — треба було хапати та бігти!

— Я його не візьму, — повторив я.

— У цій країні, — сказала мама, — можна прожити без м'яса, без ванни, без повітря, але не без паспорта. Прошу тебе — не розривай моє серце, іди за ним.

— Ні, — відповів я, — я залишусь вдома і їстиму пиріжки.

— Дякуємо Богу, що тебе записали росіянином, — сказала вона.

— Чому, мамо?

— Чому? Та тому, що якби твій тато був росіянином, він би не стирчав на смердючому заводі. Він би, з його головою, був би професором, директором чи членом-кореспондентом! Якби твій тато не був євреєм — він би був академіком, з його головою, його портрет висів би на Невському, він був би в енциклопедії, твій тато, з його головою.

— Я не хочу до енциклопедії, — сказав я.

— Я бачу, — сказала мама, — ти хочеш до Сибіру. Ти хочеш, щоб тобі все життя пхали палиці в колеса! Куди ти поїдеш на такому велосипеді? Подивися, куди ми приїхали — кімната біля туалету, вікно на звалище, тато, що пропах гудроном. Ти хочеш туди ж?

Я намазав булку олією, посипав зверху цукром і почав жувати.

— Візьми Шапіро, — двоє дітей! Белочка записана білоруською, Абраша — українцем! У Рабінювичів усі діти казахи. Альперовичі — латиші. Мулька Шмек, син рабина — калмик. І всі задоволені, всі були згодні! Чому ти упираєшся?!

— Не знаю, — відповів я.

— Подумай, — сказала мама, — ти зможеш вступити до університету. На філологічний. На філософський. В інститут Міжнародних відносин. Будеш послом. Станеш російським дипломатом!

— Я хочу бути дипломатом-євреєм, — відповів я.

Мама важко зітхнула.

Потім прийшов тато. Він зняв потерте шкіряне пальто.

— Він не хоче ставати росіянином, — випалила мама. — Ти чуєш, він хоче бути євреєм. — Мама пішла підігрівати вчорашній борщ.

— Я не наполягаю, щоб ти записався росіянином, — сказав тато, — або узбеком, або калмиком. Тому що я не впевнений, що якщо всі євреї запишуться калмиками — не почнуть переслідувати калмиків. Я просто міркую. Я тобі нічого не говорю, нічого. Я тобі не говорю, що мій рідний брат — вірменин, а сестричка — литовка, і якби наші батьки про це дізналися — вони б померли вдруге...

Потім тато дістав нову цигарку — і задимив.

— Ти знаєш, чому Бог не пустив Мойсея до Ханаану? — спитав він.

— Ні, — сказав я, — не знаю.

— Тому що Мойсей одного разу у своїй юності не зізнався, що він єврей.

Увійшла мама з гарячою каструлею:

— А ти завтра з ранку підеш і забереш паспорт. Я прошу тебе, будь росіянином.

— Ні, — сказав я, — я хочу в Ханаан.

Сльози падали з маминих очей у гарячий борщ.

Паспорт я отримав. У п'ятому пункті було те, що хотів я.

— Сходи до психіатра, — порадила громадянка Червона, вручаючи його. — Доктор Блох, теж, до речі, азербайджанець...

Олександр та Лев Шаргородські

Вона перестала говорити з татом, вважаючи, що він винен у всьому.

— Йому мало, що він сам єврей, — бурчала вона, — такого хлопця гублять...

У ті дні вона працювала багато, громадянка Червона.

Вона засиджувалася ночами.

Кудись поспішала.

Хмари густішали над Ленінградом.

Євреїв викидали з роботи, до лікарів-євреїв не зверталися.

У школах, на перервах, євреям влаштовували обломи:

— Це вам за те, що ви хотіли отруїти Сталіна.

На нашій комунальній кухні неосажна Настя годинами розповідала про вагони, про те, де вони стоять, які вони і як у них будуть перевозити.

— По двісті єврейчиків на вагон, — діловито доповідала вона. З апетитом поглядала у бік нашої кімнати. — диван я пересуну до вікна, — мріяла вона.

Люди мріяли на комунальних кухнях великого міста.

У повітрі пахло весною та погромом.

І настав день, коли громадянку Червону попросили скласти списки всіх євреїв її мікрорайону:

— Для відправлення до санаторію, — уточнив майор Кисельов.

Громадянка Червона взялася до роботи — вона старанно друкувала на високому «Ундервуді» імена, по батькові та прізвища. І адреси.

Машинка стукала, стукала.

На ранок списки були готові.

— Хто міг би подумати, що в нас стільки єврейчиків? — заспівав майор Кисельов.

— Зволікати не варто, — сказала громадянка Червона, — а то багато хто з цих покидьків можуть втекти.

— Про це не турбуйтеся, громадянко Червона, — заспокоїв майор...

Першою заарештували її — громадянка Червона склала докладні списки всіх стукачів, мародерів, які грабували квартири під час війни, і просто рядових антисемітів мікрорайону.

Списки були нещадні — за одного разу сказану невинну «жидівську морду» вас уже включали до списку.

Її посадили до районної в'язниці. Допитував сам майор Кисельов.

Він був нещадний — у списках він ішов п'ятим.

Була розкрита незаконна діяльність громадянки Червоні з виробництва маранів.

Всі ці казахи, латиші та інші були впіймані та перекладені знову в лоно іудаїзму.

Невідомо, куди б заслали і саму громадянку Червону, якби раптово не здохла людина, що фігурувала у списку Червоні під прізвищем Джугашвілі.

Її випустили і навіть не викинули із ЖАКТу, дозволивши працювати без права допуску до документів, що мають графу «національність».

Життя для неї втратило всякий сенс. З очей її пішло світло, бурштинове намисто валялося на підвіконні, «Червону Москву» вона віддала дворовому алкоголіку Борисові.

Невдовзі вона померла. На її похороні були одні євреї. Вони встановили їй пам'ятник. На сірому камені написано:

«Громадянка Червоні від маранів Ленінграда»...

ВОЛОНТЕРСЬКА ВІТАЛЬНЯ

Проект "Крила доброти"
Рубрику веде Віра Шаховцева

ЛЮДИ "ЗОЛОТОГО ВІКУ"

Початок у № 196

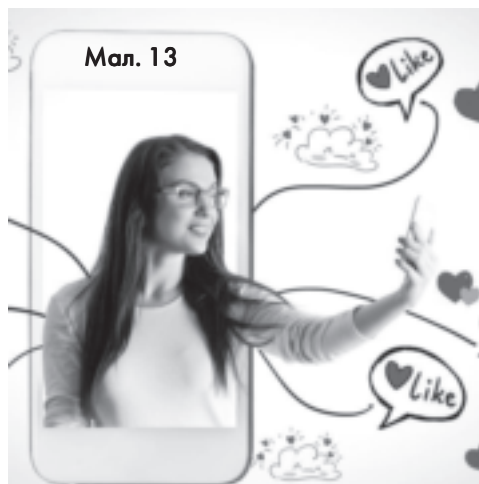
Як ми залежимо від чужої думки

Успішні люди - ті, хто перестав боятися чужої думки, сказавши собі: «Я особистість. Я робитиму те, що вважаю правильним, адже це мій шлях» (мал. 12).

Мал. 12

Щастя - у внутрішній впевненості у собі й у своїх силах, а не в думках оточуючих. То навіщо витрачати час на думки про те, як стати для всіх хорошим? (мал. 13).

Пропоную вам фрагменти статті психолога Лілії Град «Йди звідси, Лілію!»:

"Як я плакала у шість років через те, що мене зрадила подруга Світлана! Ми зустрічалися щодня і вели "спільне господарство" з нашими ляльками та посудом. А потім приїхала її родичка, дівчинка Аня, і Светка заморожено йшла за нею по п'ятах, а мені прямо сказала: "Йди звідси!"

Мама не втішала мене. Вона на руках показала мені діаграму, яку я зараз сама показую дітям (і не лише дітям), які переживають, коли з ними не хочуть дружити, їх любити та запрошувати у своє життя.

Мама показала невеликий відрізок між двома незіткненими долонями і сказала, що ось стільки людей любитимуть мене, незалежно від того, яка я. Ці люди приймуть мене з моїми особливостями, недоліками, перевагами.

Потім вона розширила трохи долоні і сказала, що стільки людей не просто не приймуть або не полюблять мене, але залишаться небайдужими у своїй нелюбові. Може, це заслуга своїми помилками, а може, просто викликати в них неприємні почуття. Так буває, коли нам хтось подобається без жодних причин, і не подобається за тим самим принципом. І ми, у свою чергу, комусь подобаємось, а комусь - ніяк.

Не треба априорі думати, що якщо тебе не полюбили, то ти поганий. Який завгодно можеш бути, але, якщо не сподобався, значить, нічого не допоможе. І це нормально.

Потім мама буквально розкинула руки в різні боки і сказала, що от стільки людей взагалі ніколи не дізнаються про те, що я є, або їм наплювати, є я чи ні. Ні ворожнечі, ні дружби. Повна байдужість. І це неминуче.

А потім мама сказала головне: «Якщо ти все життя будеш бігати за тими, хто знаходиться у другій та третій групі, намагаючись заслужити їх кохання та дружбу, у тебе ніколи не буде і першої, тому що вкладатися варто взаємно». Мабуть, це один із найкращих уроків мого життя взагалі. Бо він жодного разу не підвів мене.

Мені, на жаль, і зараз ще іноді трапляється порушити це правило, але кожного разу, коли я намагаюся догодити людям, які НЕ прийняли мене, і я бачу їх холодну байдужість, я повертаюся у ті свої шість років, коли жорстокі слова «Йди звідси, Лілію!» побили мене надто сильно. Тоді я боялась їх, а зараз кажу сама собі, коли бачу, що хтось стоїть спиною до мене, або вважає, що я повинна заслужити його право на любов, чи дружбу: «Йди звідси, Лілію!».

І я йду, і почуваю себе краще, тому що все у цьому житті взаємно, і варто вкладатися у те, що йде тобі назустріч. Може бути, комусь стане у пригоді в складних випадках проста філософія моєї матері.

Як навчити себе радіти життю, як подарувати собі трохи щастя? Про це пише Лілія Град у своїй іншій статті.

«Дайте собі спокій» — мені хочеться сказати це багатьом для того, щоб вони залишили звичку вічно в собі колупатися, відшукувати недоліки, порівнювати з іншими, шмагати за минуле, лаяти за скоєні помилки, доводити до досконалості... І ніколи при цьому не жити... Ніколи...

Дайте спокій своїм дітям:

Припиніть думати, ніби ви точно знаєте, що їм потрібно для щастя; Припиніть жити за них із найкращих спонукань; Припиніть дресирувати їх під свої команди, заохочуючи лише за послух; Припиніть встановлювати для них незаперечні бар'єри, назавжди відбиваючи звичку думати самим; Припиніть навантажувати їх своїми амбіціями, намагаючись компенсувати свої неуспіхи успіхами, які їм не потрібні; Припиніть дозволяти їм все, вирощуючи насправді відмінних споживачів; Припиніть думати, що вони завжди повинні відповідати вашим очікуванням.

Дайте спокій коханим:

Вони просто люблять вас. І ви просто любіть їх у відповідь, а не приписуйте їм своїх думок, і тих рис, які вони не мають:

Не обтяжуйте їх своїми бажаннями; Не виховуйте та не перевиховуйте їх; Не вимагайте нескінченних доказів любові; Не принижуйте контролем та патологічними ревностями; Не обділяйте їх правом на самих себе та на особисту територію; Не перетворюйтеся на їхніх господарів; Не «діставайте» їх критикою і непомірними вимогами.

Дайте спокій всьому світу, просто залишаючись частиною його, і не претендуючи на свою особливу значущість; Просто милуйтеся світом; Просто створюйте те, що вам під силу; Просто прийміть перебіг життя; Просто живіть, нарешті!

Ні, це не поради. Це спостереження за тим, що найчастіше є причиною нещастя. На першому місці — ось це: **хронічне невміння залишати у спокої усіх, включаючи себе самого (мал. 14).**

Мал. 14

Життя -- це вибір. Радіти кожній дрібниці або зациклюватися на кожній гидоті...

Зранку, я думаю не про те, яким буде день, а як мені прийняти його саме таким, яким він складеться. Я точно знаю, що заповнюючи різними планами свій день, мені не вгадати всіх відтінків життя, які завітають до мене. І завжди буде щось, чого я зовсім не бажала. І завжди буде хтось, хто шукає не миру, а війни. І завжди буде кимось подарована щаслива несподіванка, за яку треба вміти бути вдячною.

І я навчаюся... Я вчуся приймати те, що відбувається, не розплачуючись за непередбачене. Не скуплячись на тепло. Не вважаючи любов, дружбу і допомогу само собою зрозумілими подарунками, які можна брати просто так, нічого не даючи натомість.

Я вчуся... Навчаюся не молитися ідолам власної образи. Навчаюся слухати так, щоб чути саме те, що мені сказали, а не додумувати за інших. Навчаюся говорити саме те, що я відчуваю зараз, навіть якщо це боляче, а не те, що доведе будь-яку ситуацію до стану заgrimованого абсцесу. Тому що цей абсцес неминуче вибухає, і після нього залишаються глибокі сліди.

А ще, живучи повільно, я поспішаю... побачити, дізнатися, відчувати зрозуміти, побувати. Мені не потрібне життя, замішане на очікуваннях, на вирощуванні в собі жертви, на спробах змусити весь світ крутитися навколо мене, де всі повинні мене слухатися і бути такими, як я хочу.

Не хочу... Жодну насильно, або інтригою утриману поряд із собою людину. Жодного компромісу, в якому мною замінюють когось, або я використовую ті ж мотиви. Жодного дня, прожитого в лицемірстві.

Я радію, що життя, яким би воно не було, все ж триває. Що є люди, які в мене справді є. Що є річ, якій я продовжую зберігати вірність. Що є багато того, що викликає у мене інтерес. Так чи варто знемагати від неврозу неотримання того, чого немає? Вирішуйте самі! (мал. 15).

Спробуйте змінити себе, і ви зрозумієте, наскільки мизерні ваші шанси змінити інших

Мал. 15

Новини світу, України, Одеси

Палата представників США ухвалила законопроект про виділення 60,8 млрд доларів для допомоги Україні, а також про конфіскацію активів РФ на користь України.

У севастопольській бухті вражені ще два кораблі ВМФ Росії — розвідувальний корабель "Іван Хурс" і ВДК (великий десантний корабель) "Костянтин Ольшанський". Таким чином, Україна потопила або вивела з ладу третину кораблів Чорноморського флоту РФ.

Збірна України з футболу вийшла у фінал Чемпіонату Європи.

РФ розбомбила найпотужнішу електростанцію Київської області — Трипільську ТЕС.

Президент Зеленський підписав указ про звільнення в запас у квітні-травні близько 7 тисяч військовослужбовців, у яких закінчився термін військової служби під час воєнного стану.

Одеський пляж Ланжерон посів 27 місце серед 100 найкращих пляжів світу.

Українські дрони з великим радіусом дії і розширеними можливостями, зокрема і зі штучним інтелектом, успішно долітають до Москви, Рязані та інших російських міст, де розташовані великі нафтопереробні заводи — у Криму, у Краснодарському краї, у Татарстані (за 1300 км від лінії фронту), у Самарській і Ростовській областях. Росія збільшує імпорту бензину з Білорусі.

Президент України Володимир Зеленський підписав закон про зменшення мобілізаційного віку з 27 до 25 років.

У квітні українські безпілотники атакували чотири військові аеродроми на території Росії: у Єйську, Енгельсі-2, Курську та Морозовську (Ростовська область), а також аеродром у тимчасово окупованому Криму. знищено та пошкоджено, за різними оцінками, щонайменше від 11 до 14 літаків.

Сталося щонайменше три прямих влучання російських дронів у захисну оболонку реактора ЗаЕС. Це значно підвищило ризик ядерної аварії.

Президент Володимир Зеленський перед святом Песах зустрівся з представниками єврейських релігійних організацій.

З 20 квітня відкриті для відвідування Стамбульський і Грецький парки на схилах Приморського бульвару та Потьомкінські сходи.

Трамвай №10 знову курсує до Тираспольської площі.

Одеський університет ім. Мечникова увійшов до десятки найкращих "вишів" України.

Свій День народження 22 квітня відзначив бронзовий пам'ятник Дюку де Рішельє. Це перший пам'ятник Одеси, на який гроші збирали всім містом.

НЕОРДИНАРНІ ОСОБИСТОСТІ

І Е Н Е Р А Л М А К У Н

Мойше Коен народився у Раджанові (Польща), був першою дитиною в сім'ї бідного ремісника-єврея. У 1887 р., невдовзі після народження сина, Коени емігрували до Лондона. Там Мойше ненадовго вступив до безкоштовної єврейської школи. У молодості він іноді підробляв на рингу; тоді у нього з'явилося небагато грошей і... перелом носа. Потім батьки відправили його до Канади родичам, щоб попрацювати на фермі. Там молодик змінив своє єврейське ім'я на більш звичне для оточуючих — Морріс.

Він став чудовим стрільцем і почав їздити по містечках канадського Заходу, де звернув увагу на місцевих китайців. Їм доводилося відчувати расову дискримінацію, і Морріс, який пережив в Англії подібний досвід єврея з містечка, відчував до них щире співчуття. Одного разу він покатував грабіжника, що напав на них; це зробило його героєм місцевої китайської громади, і Морріс став для них авторитетом.

Китайці запросили його у відділення антимафчурської організації під керівництвом майбутнього першого президента Китаю доктора Сунь Ятсена — засновника партії Гоміндан, яка боролася у Китаї за повалення імператора.

Між ним та Коеном досить швидко встановилися приятельські стосунки, і незабаром Морріс став одним із головних охоронців Сунь Ятсена, супроводжуючи китайського лідера на конференціях та військових навчаннях.

За ці роки Коен підготував щонайменше 200 китайських бійців, які пізніше склали кістяк охорони лідерів Гоміндану. Морріс навчав їх стрільби та боксу — точніше, «брудній» версії боксу, засвоєної ним на вулицях Лондона. Викладання велося на ламаному кантонському діалекті. Коли підопічні не розуміли його, вчитель лаявся на витонченій суміші англійської та ідиш.

Іноді на допомогу Коену приходили знавці справжньої англійської, у тому числі дружина Сунь Ятсена Сунь Цінлін та її оточення — усі вони мали західну освіту.

У китайців він одержав ім'я Ма Кун. Але сам Морріс набагато охочіше відгукувався на прізвисько «Два нагана». Так почали називати його за звичку носити в наплічній кобурі автоматичний пістолет, а на стегні — револьвер.

А життя Сунь Ятсена завжди перебувало в небезпеці. Він постійно боровся з мілітаристами, неодноразово тікав із Китаю та знову повертався, намагаючись підняти нове повстання.

У 1912 р. Коен повернувся до Канади, сколотив непоганий капітал на торгівлі нерухомістю, відвідав своїх батьків у Лондоні та купив їм новий будинок. У 1916 р. він вступив добровольцем до 218-го батальйону Канадських експедиційних сил, відплив до Європи, брав участь у жорстоких боях на Західному фронті, був поранений, отримав бойові нагороди.

У 1922 р. Сунь Ятсен переконав друга переїхати жити і працювати до Китаю, де призначив його своїм ад'ютантом, охоронцем та відповідальним за закупівлю зброї, надавши йому чин полковника. Незабаром Морріс уже командував охороною Сунь Ятсена та виконував його делікатні доручення. У той час Коен відіграв важливу роль у багатьох сферах — розвитку економіки, створенні політичного статусу та розвідувальної служби Китайської Республіки.

Коли в 1925 р. перший президент Китаю Сунь Ятсен помер, Морріс як близький друг сім'ї виявився єдиним іноземцем, який був присутній на похороні, і, одягнувшись у циліндр і фрак, очолив почесну траурну процесію.

Чан Кайші, який змінив Сунь Ятсена на посаді глави партії і згодом став президентом Китаю, продовжував підтримувати відносини з Коеном — як особистий радник він допомагав вождю китайського народу вести справи і армії, і партії. За ці заслуги Морріс отримав чин генерала гомінданівської армії, ставши не просто першим євреєм, а й взагалі першою людиною європейського походження, яка має таке звання у китайських збройних силах. При цьому, як зазначав він сам, йому не доводилося керувати військовими підрозділами безпосередньо.

З 1926 по 1928 р. Коен виконував обов'язки військового міністра, беручи участь як у кампаніях проти повстанців-комуністів, які підняли голову в Китаї 1927 р., так і у військових діях проти японців. За ці роки він зробив кілька секретних місій, вирушаючи до Європи, щоб закупити зброю та організувати підтримку тих сил, яких Китай дуже потребував, і був призначений головою китайської секретної служби.

За всієї захопленості китайськими справами Коен ніколи не забував про те, що він єврей. Він брав участь у житті єврейської громади Шанхаю, цікавився сіонізмом і навіть зустрічався у Лондоні з Хаїмом Вейцманом.

Поступово Морріс почав зближуватись з ідейними опонентами свого боса, після чого його контакти з Чан Кайші вже зводилися до мінімуму. Однак, як не дивно, у розпал громадянської війни між двома китайськими арміями — КНР на чолі з Мао Цзедунем та Китайської Республіки з Чан Кайші — генерал Ма Кун виявився єдиним, кому довіряли обидва лідери, і тому став своєрідним переговорником між двома сторонами.

Коли в 1937 р. у Китай вторглися японці, Коен відразу приєднався до визвольної боротьби, дістаючи зброю для китайців. Під час нападу японців на Гонконг у грудні 1941 р. Коен врятував Сунь Цінлін, вдову Сунь Ятсена, яка стала почесним головою Китайської Республіки, та її сестру Айлін, доставивши їх на один із останніх літаків, що вилітали з британської колонії. Сам Коен залишився в місті, щоб брати участь у військових діях.

Коли Гонконг був окупований японцями, вони кинули Морріса у в'язницю. Там він пройшов пекло тортур, поки 1943 р. його не обміняли на японських військовополонених.

Після цих подій Коен повернувся назад до Канади і оселився в Монреалі, де одружився. Але спокійне життя нехтувало йому, і він регулярно відвідував Китай — спілкувався зі старими друзями, сидячи в барах та вестибюлях готелів.

Хоча багато заслуг вже зробили Коена видатною особистістю, один з найважливіших вчинків він зробив після того, як вийшов на пенсію.

Але спершу трохи історії. Наприкінці листопада 1947 р. Генеральна Асамблея ООН мала ухвалити рішення щодо розділу

Палестини на дві держави — єврейську і арабську.

Практично всі країни арабського світу та багато країн Латинської Америки не допускали навіть думки про створення на цій території єврейської держави. Для ухвалення рішення потрібно було отримати дві третини голосів Генасамблеї.

Лідер сіоністського руху Бен-Гуріон залучив для впливу на країни-противники поділу Палестини члена найбагатшої родини США Нельсона Рокфеллера, який під час війни фактично захопив найцінніше британське майно в Латинській Америці. У досє, що мав Бен-Гуріон, були протоколи банківських угод Рокфеллера з нацистами через швейцарські банки.

В обмін на голоси країн латиноамериканського блоку Рокфеллер хотів отримати гарантії, що євреї зберігатимуть мовчання про пересилання ним нацистських грошей та переїзд військових злочинців до Південної Америки. Щодо цих голосів Рокфеллер сказав: «Не турбуйтеся, кожна країна голосуватиме або на підтримку Ізраїлю, або утримається», і дотримався своєї обіцянки.

На подив арабського світу, 29 листопада 1947 р. кожен член латиноамериканського блоку або проголосував на користь Ізраїлю, або утримався. Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію про поділ Палестини більшістю у дві третини голосів при десяти утриманих.

Ця історія була багаторазово описана та широко відома. А про те, що голосування могло й не відбутися, мало хто знає.

Справа в тому, що порядок денний Генеральної Асамблеї попередньо визначає Рада Безпеки ООН. У ньому було п'ять постійних членів — США, СРСР, Франція, Велика Британія та Китай. Кожна з цих країн мала право накласти вето, і тоді питання розділу Палестини не було б винесене на пленарне засідання Генеральної асамблеї. Перші три держави збиралися проголосувати за поділ, Британія не бачила явних його переваг, але й не хотіла виступати проти, тому вирішальне слово залишалося за Китаєм.

Весь арабський світ був зацікавлений у тому, щоб Китай наклав вето. І араби, і євреї щосили намагалися схилити того учасника голосування в СБ, що не визначився, до потрібного їм результату, причому араби мали для цього набагато більше ресурсів.

Сіоністські лідери відчайдушно намагалися добитися зустрічі з китайськими делегатами, щоб викласти свою позицію, але отримували відмову за відмовою. Тоді одному з представників сіоністської делегації, рабину Ісраелю Гольдштейну, спала на думку ідея — він зателефонував Моррісу Коену в Монреаль, і той негайно прибув до Сан-Франциско.

Коли Коену повідомили, що китайську делегацію в ООН очолює дипломат на ім'я генерал Ву, він усміхнувся і сказав на ідиш: «Вважайте, що проблему вирішено — адже саме я свого часу зробив Ву генералом».

Морріс зустрівся з давнім знайомим наступного ранку. Зміст їхньої зустрічі залишився таємницею, але результат відомий — Китай утримався. Так він фактично поповнив ряди прихильників Ізраїлю, а колишній китайський генерал Ма Кун став сіоністською іконою. Звичайно, афішувати ступінь участі гостя з Монреаля в історії створення Ізраїлю його керівники не стали; досі офіційно вважається, що головна заслуга під час підготовки голосування належить сіоністським лідерам. Звичайно, документальних підтверджень ролі Коена немає і бути не може.

Завдяки тому, що Китай не наклав у Раді безпеки вето, план про поділ Палестини зміг бути винесений 29 листопада 1947 р. на розгляд Генеральної Асамблеї ООН. Так, через 2000 років на Святій Землі знову з'явилася єврейська держава Ізраїль.

Живучи в Монреалі, Коен не забував про Китай, їздив до Піднебесної, згадуючи гарячі дні. Навіть після перемоги комуністів у 1949 р. він був одним із небагатьох, хто, будучи в генеральському званні, отримав від Сунь Ятсена, підтримував нормальні стосунки і з керівництвом комуністичного маоїстського Китаю, і з тайванцями.

Саме цей універсальний статус Коена сприяв тому, що його вже в похилому віці залучали як консультанта компанії «Віккерс» і «Роллс-Ройс».

Не бажаючи терпіти його довгі вояжі, дружина з ним розлучилася, і в 1956 р. Коен переїхав до Англії, де оселився в Селфордзі зі своєю сестрою. Там Морріс був оточений рідними братами, племінниками та племінницями і став улюбленим та шановним сімейним патріархом.

Однак він продовжував регулярно приїжджати до Китаю; останній візит відбувся 1966 р., коли його прийняв заступник голови ЦК КПК Чжоу Еньлай.

У вересні 1970 р. у віці 83 років Коен помер і був похований на єврейському цвинтарі Блеклі в Манчестері. На похороні були присутні офіційні представники обох політичних сил Китаю, які все ще перебували у стані війни один з одним і об'єдналися лише для того, щоб продемонструвати свою глибоку повагу до вірного друга своєї Батьківщини.

На надгробку Коена були вигравіровані і традиційні написи на івриті, які прийнято писати на могилах людей, що належать до роду коенів, і пам'ятні слова англійською мовою.

Відрізняє цей надгробок від усіх інших ще й текст китайськими ієрогліфами, який висловлює подяку Сунь Цінлін, вдови Сунь Ятсена. У ньому вона назвала Коена «героєм Китаю». Це було гідною пошаною людині, яка, хоч сама і не народилася китайцем, у глибині душі була по-справжньому близька з цим народом, усіма силами допомагаючи йому будувати нове життя.

Так закінчив свої дні легендарний Морріс — «Два нагана» — генерал Ма Кун — Моше Авраам Коен.

Михайло Гаузнер

Джерела: Вікіпедія, статті А. Меламеда «Морріс—Два нагана» в газеті «Єврейська панорама», М. Блокова «Китай, Ізраїль, «Два нагана» в «Jewish.ru», М. Гольденберга «Невідома історія виникнення держави Ізраїль» Livejournal, «Морріс Коен — людина, у долі якої химерно переплелися єврейське та китайське» в газеті «Gorskie.ru» та ін.

Моше Коен

Країна Поезія

Світлана ПОТАПЕНКО

До 75-річчя зі дня народження

Народилася в Одесі 1949 р. Закінчила студію кіноактора при Одеській кіностудії. Артистка естради та кіно. Фіналіст муніципальних літературних конкурсів. Член Клубу «Ліра», театральної студії «Одеські дворики», автор та ведуча програми «На кухні у Калугіних», активний учасник фестивалів авторської пісні, літературно-музичних програм, благодійних концертів, телевізійних проектів. Публікувалася у місцевих та регіональних виданнях, Першій та Другій антологіях поезії Літературної студії "Одкровення". Член Літературної студії "Одкровення".

Пісня про рідну землю

Рідна земле, в непокорі
Скільки ти страждала, мила,
Скільки зазнавала горя,
Від якого посивіла!
Скільки з тебе сліз стекло
В кришталеву чисті води,
Скільки зерен полягло,
Що могли давати сходи!
Так заспіваймо, люди добрі!
Нехай летять пісні за обрій!
Не згасне хай в чутливім серці вдалині
Любов до тебе, рідна земле, в кожні дні!
У простір хай летять пісні
Та повертаються на Землю,
І восени, і навесні
Нехай дарують радість серцю!
Від тих пісень прокинеться земля,
Від тих пісень засяє все навколо, -
Й попереду щасливе майбуття,
Де золотом зросте родючий колос!

* * *
Дівчинко-веснянко!
Ой, співай, співай
Нам пісні чудові
Про чарівний край,

Про кохання, ніжність,
Щастя та красу,
Про лелек, що з далі
Надішлють весну.
І нехай у кожнім
Серці спалахне
Цвіт калини ніжний,
Сяйво зорь рясне.
Дівчинко-веснянко!
Ой, співай, співай
Нам пісні чудові
Про чарівний край!

* * *

Час останній настане колись,
І злетить з мого дерева лист,
Пожовтілий, на землю впаде
І у ній спокій вічний знайде.
Але все те ще буде колись.
Не журись, моє серце, не рвись!
Відшуйкай свою стежку у ріднім краю
І радій на Землі, не в раю.
І нехай сполохне в тобі знов
Чарівна, невмируща любов!
До останньої краплі, до дна
Хай ісп'є моє серце вона!

Час останній настане колись,
І злетить з мого дерева лист.
Я любов'ю землі відплачу
І у синю далинь відлечу.
Але все те ще буде колись.
Не журись, моє серце, не рвись!
Відшуйкай свою стежку у ріднім краю
І радій на Землі, не в раю!

Час останній настане – колись...

* * *

Без любові я жити не вмію,
Без любові то марне життя,
Без любові і квітка марніє,
Без любові нема майбуття.

Я кохаю тебе, моя мати,
Моя земле, оселя, сім'я,
Та радію, що друзів багато
Дарувала ти, доле моя.

Без любові я жити не вмію,
Без любові то марне життя.
І я кличу завжди свою мрію:
Хай розквітне любов'ю Земля!

ДІТЯЧИЙ
КУТОЧОКМикола
Брага

Про квітень

Природа радістю чарує,
Знов розпустилися бруньки.
Зеленим одягом милує,
Біжать до річеччі струмки.
І іншим стало синє небо,
І час кохання настає.
Бо править весна-королева,
Розквітне щастя знов моє.
І посміхнеться сонце тепле,
І ніжний спів в душі луна.
Пишається красою земле,
По ній крокує вже весна...

Тетяна Чорновіл

Квітень

Удосвіта Весна вставала,
Все шила Квітневі сорочку:
Зробила сонячну торочку,
Найкращі квіти вишивала.

Ще здавна сказано в народі,
Що Квітня Веснонька квітчає.
Та він того не помічає –
Щось сіє, садить на городі,
Бо сам надумав (та чи зможе)
Рік днем весняним годувати.
Чи встигне все позасівати?
Хіба що Травень допоможе.
Спинився враз, замилувався
На подаровану обнову,
Вдягнув сорочку празникову
І таки справді завітчався.

М. Трохим

Квітуча весна

У квітні квітуче квітуча
Весна,
Квіти виповнюють весну
До дна.
У квітні квітують нарциси,
Тюльпани,
У квітні цвітуть різні квіти
Весняні.

У квітні квітують і Місяць,
І зорі,
Квітень вкрив цвітом поля
Неозорі,
Квітень всю землю
Зачарував...
Квітень скінчився – і травень
Настав!

Наталія Карпенко

Любе сонечко, грій!

В небі сонечко – блись!
– Не ховайся, озвись,
Ходить дід-вітровий.
Любе сонечко, грій!
В лузі квітка мала
Очі вгору звела.
Тріпотять пелюстки,
Опустились листки.
Любе сонце, світи –
Треба квітню рости.
Твій промінчик мовчить...
Він у квітні ж не спить!

Наталія Карпенко

Ластівка співає

Розгорнув на весь екран
Ранок, день і вечір.
Він у пазуху сховав
Квіти-первоцвіти.
Будить квітень поміж трав
Нині інші квіти.
Ще не віриться ніяк,
Промінь в небі грає.
Стало тепло? Таки так! –
Ластівка співає.

Олена Эрато

Квітень

Квітень в гості завітав,
Килимок з трави прослав,
Із птахами привітався,
Сонцем зранку посміхався,
Вітерець легкий приніс,
Розбудив і сад, і ліс.
Прокидаються поля,
Розквітає вся земля.

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10	11		12	
13			14			15	
		16				17	
18	19				20	21	
		22	23	24			
	25			26			
27	28			29			30
31					32		
		33	34	35			
36	37	38	39			40	41
42			43			44	
45					46		

За горизонталлю:

1. Те саме, що вир. 5. Високоорганізована тварина-ссавець із ряду приматів. 9. Западати в.... 10. Муніципалітет у Франції, у регіоні Рона-Альпи, департамент Верхня Савойя. 12. У Росії, Білорусії та Україні до запровадження Метричної системи мір – міра ваги, що дорівнювала 40 фунтам (близько 16,4 кг). 13. ...-сяк. 14. Одиничний вектор. 15. В Англії та (до революції 1848 р.) у Франції – звання представника вищого прошарку дворянства.

16. Воскоподібна речовина сірого кольору, яку виділяють кашалоти. 18. Назва віслюка у тюркських народів. 20. Вид чоловічої стрижки. 22. Медичний інструмент для огляду і дослідження зовнішнього слухового проходу, барабанної перетинки. 25. ... Рамазотті (італійський співак). 26. Позитивно заряджений електрод. 28. Морське судно для механізованої ловлі риби тралом та первісної її обробки. 31. Поширений на сході міцний спиртний напій. 32. Адміністративна комуна в Швеції. 33. Південна трав'яниста, рідше кущова рослина з великими зубчастими листками. 36. Місто в Японії, у префектурі Фукуї. 39. В перекладі з латинської означає «я» або «самість», які розуміються як центральне ядро, навколо якого відбуваються усі психічні дії. 40. Ірландська республіканська армія. 42. Тонкі дошки. 43. Струнний щипковий музичний інструмент, поширений у народів Кавказу та Середньої Азії. 44. Пластоподібний інтрузив, що застигає у товщах гірських порід. 45. Надруковане або написане за певною формою оголошення про концерт, виставу, лекцію і т. ін., що вивішується на

видному місці. 46. Місто на Чорноморському узбережжі Кавказу.

За вертикаллю:

1. Напівводяна тварина ряду гризунів, що дає цінне хутро та м'ясо. 2. Юшка з риби. 3. Стиль популярної музики, що характеризується чітким ритмом, застосуванням електромозичних і ударних інструментів. 4. Найменша кількість хімічного елемента, що складається з ядра й електронів. 5. 100 см. 6. Всесвітня продовольча програма ООН. 7. Правила улаштування електроустановок. 8. Позначення місця розташування житла людини або будівлі (території) юридичної особи. 11. Сніговий барс. 16. Жінка, яка грає у театрі або у кіно. 17. Той, хто користується абонементом. 19. Головна артерія. 21. Те, на що спираються або на що можна спертися. 23. Жаляча комаха. 24. Рештки перетравленої їжі, що їх викидає кишечник назовні. 27. Північна ... (провідний сільськогосподарський штат на півночі США). 29. Зосередження думки або зору, слуху на будь-якому об'єкті. 30.

Повна залежність. 34. Морська промислова риба родини лососевих, що заходить у річки для нересту. 35. Заглиблення в землі, вирите тваринами як житло. 37. Витягнуте у довжину приміщення (або частина приміщення), відокремлене рядом колон чи стовпів. 38. Уявні прямі лінії, які проходять через середину якого-небудь тіла чи простору. 40. Титул японського Імператора Го-Сакурамати. 41. Різкий звук, що виникає від тертя предмета або його частин чи деталей об щось інше.

Відповіді до кросворда в № 210:

За горизонталлю:

1. Лак. 4. Кус. 6. Рок. 9. Алієв. 10. Вапно. 11. Сер. 12. Іто. 14. Цой. 15. Стопа. 17. Аура. 20. Брут. 23. Тар. 24. Хам. 25. Ліска. 26. Радон. 27. Хто. 29. Зав. 30. Шарм. 31. Ірак. 33. Алтея. 36. Рот. 39. Амс. 40. Гул. 42. Масив. 43. Евора. 44. Ара. 45. Акр. 46. Рак.

За вертикаллю:

1. Ласка. 2. Але. 3. Кір. 4. Квіт. 5. Своп. 6. Рпц. 7. Оно. 8. Койот. 13. Тога. 15. Саркома. 16. Абхазія. 18. Утіха. 19. Растр. 21. Радар. 22. Умова. 28. Ритм. 30. Ширма. 32. Кулак. 34. Лава. 35. Есер. 37. Оар. 38. Тса. 40. Гор. 41. Ура.

Шановні клієнти!

Всі, хто має можливість допомогти
незаможним людям,
спрямовуйте, будь ласка,
свої внески за адресою:
Україна,
м. Одеса, Приморський район,
БФ "Хесед Шаарей Ціон"
код ЄДРПОУ 34321888
IBAN: UA713510050000026006267265700
в ПАТ "УкрСиббанк"
МФО 351005
65023, м. Одеса,
вул. Ніжинська, 77/79.

Шановні клієнти!

У вестибюлі БФ «Хесед Шаарей Ціон» розпочато
видачу маці до свята Песах.
Час видачі - з 10.00 до 14.00.
При собі мати паспорт або посвідчення особи.
Якщо маца видається одному клієнту на всіх членів
сім'ї, необхідно мати документи всіх членів сім'ї.
Доставку маці клієнтам, які перебувають на
патронажі, забезпечує соцпрацівник.

Шановні клієнти! Дрібний ремонт одягу

Приєм та видача:
Понеділок з 10.00 до 13.00, каб.246
Середа з 10.00 до 13.00, каб.246

Шановні клієнти!

Усіх, хто бажає навчитися малювати,
запрошуємо на заняття,
які проводитимуться по вівторках
з 16:00 до 17:30 під керівництвом художника
Петра Григоровича СТРАЖЦЯ
у Культурному центрі Хеседа
за адресою:
вул Ніжинська, 77/79 .
Довідки за телефоном: 067-518-10-41

Шановні читачі!

Культурний центр БФ "Хесед Шаарей Ціон"
оголошує набір на курси з вивчення
МІЖНАРОДНОЇ МОВИ ЕСПЕРАНТО

Адреса: вул. Ніжинська, 77/79, 2-й поверх, каб. 214
Тел.: 067 518 10 53

ЮВІЛЯРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН", ПРИЙМІТЬ ШИРІІ ВІТАННЯ!

95 років

Гоцуленко Лідія
Гульман Юхим

90 років

Бережна Наталя
Іващенко Алла
Чечельницька Ріта

85 років

Бронфман Емілія
Воліна Світлана
Гайдамака Марлена

Гершун Володимир

Дейман Юрій

Заманський Валерій

Зеленська Лариса

Корицька Неоніла

Краснова Лариса

Куклова Олена

Лисенко Вадим

Літвак Валерія

Мироненко Світлана

Пісанчук Муся

Припачкіна Мая

80 років

Біллірт Ольга

Бублік Євдокія

Гольдіна

Лариса

Єфімов Борис

Кажнов Віталій

Сорока Тетяна

Шнайдерман

Любов

ІМЕННИКИ-ВОЛОНТЕРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

Абриємова Ганна
Архіпова Тетяна
Бевзюк Наталія
Гринюк Василь

Зачепіна Надія
Камсіна Ганна
Куклова Олена
Кравчинський Олег

Михайленко Володимир
Нікіпелов Віктор
Потапенко Світлана
Сідельникова Олена

Стрембовська
Людмила
Кантимирова
Світлана

Посмішка

ПРО ЛІКАРІВ

— Тату, вимкни на хвилинку телевізор, футбол не втече, мені треба з тобою поговорити.
— Я приберу звук, кажи!
— Ніяк не можу вирішити, на який факультет медінституту мені краще вступити, на кардіологічний чи стоматологічний...
— А скільки в людини зубів?
— Тридцять два...
— А серце одне?
— Одне...
— Ну ось! Рахунок 32:1 на користь стоматологічного!

— На що скаржитесь?
— На здоров'я.
— Це ви дарма. Потрібно скаржитися на хвороби.

— Ти знаєш, чому я посміхаюся?
— Тому що в тебе працюють м'язи обличчя...

— Запам'ятай, друже, перед операцією санітаркам даси по 10\$, хірургу — 200\$, анестезіологу — 500\$.
— Ти що? Анестезіолог нічого не робить. 500 доларів тільки за те, щоб заснути?! Це ж озвіріти можна!
— Та ні, друже, за те, щоб заснути, треба дати лише 10\$, а решта 490\$ за те, щоб прокинутися!

— Я бачу, що вас щось турбує?
— Так, лікарю, мені терміново треба в туалет!
— Ну що ж, зручніше розташуйтеся, давайте про це поговоримо.

— Ну, чого скаржимося?
— Лікарю, у мене слабкість і нежить...
— Голубчику, та ви просто слабак і шмаркач!

— А пацієнти часто вмирають у вас у лікарні?
— Та що ви, лише один раз!

— Лікарю! Щоб я не робив, я все повторюю по 10 разів, 10 разів, 10 разів, 10 разів. Я жажливо почуваюся, відчуваю, відчуваю, відчуваю. Але дружина задоволена, задоволена, задоволена.

Дама 45 років та її чарівна 17-річна донька на прийомі у лікаря.
— Роздягайтесь, дівчино! — наказує лікар.
— Вибачте, — каже дама, — але хвора не вона, а я.
— Так? Покажіть язик!

— Для вирішення комплексної проблеми в СРСР створювалася група з наступних фахівців: математик, фізик, біолог, інженер, лікар, архітектор, економіст, юрист, філософ. Вгадай якої?
— Це дуже цікаве запитання. Але воно мені не під силу.
— А ти спробуй.
— Таке важке питання не для моєї голови. Кажи!
— Для збирання картоплі у колгоспі.

Блондинка благає лікаря:
— Допоможіть! Мене вкусив джміль!
— Нічого, зараз намажемо маззю.
— Але як ви його зловите? Джміль, напевно, вже далеко відлетів!
— Та ні, я намажу те місце, де він вас вкусив.
— А-а, це було в парку на лавці, під деревом.
— Ні, я помажу вам ту частину тіла, куди вас вкусив джміль, і все минеться.
— Так би й сказали! Джміль вкусив мене в палець.
— Який саме?
— Звідки я знаю? На мене, так всі джмелі однакові...

Засновник та видавець —
БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН" (м. Одеса)

Свідоцтво про держреєстрацію 1153-34-Р,
серія ОД, видано 7 червня 2006 р.

Газета видається за підтримки
Claims Conference и American
Jewish Joint Distribution Committee

Некомерційне видання. Розповсюджується безкоштовно.
Реклама та оголошення публікуються безкоштовно.
Індекс видання — 09720

Надруковано у ТОВ "Press Corporation Limited"
21034 Вінниця, вул. Чехова, 12 А

Наклад 2600 прим. Зам. № _____

Головний редактор
Семен ВАЙНБЛАТ
Редакційна колегія:

А. Кесельман,
М. Гаузнер, П. Козленко
Комп'ютерна верстка
І. Глаголевський
Перекладач
Л. Левін

Надіслані матеріали
не рецензуються і не повертаються.
Листування із читачами —
лише на сторінках газети.
Редакція залишає за собою право
редагувати
і скорочувати надіслані матеріали.
Відповідальність за достеменність
фактів несуть автори.

Адреса редакції:
65023, Одеса, вул. Ніжинська, 77/79
Поштова адреса:
65045, Одеса, а/с 131

<http://dobrasprava.ddns.net>